

ÉLETÜNK

LII. évf. 10. szám

Az európai magyar katolikusok lapja

2020. október

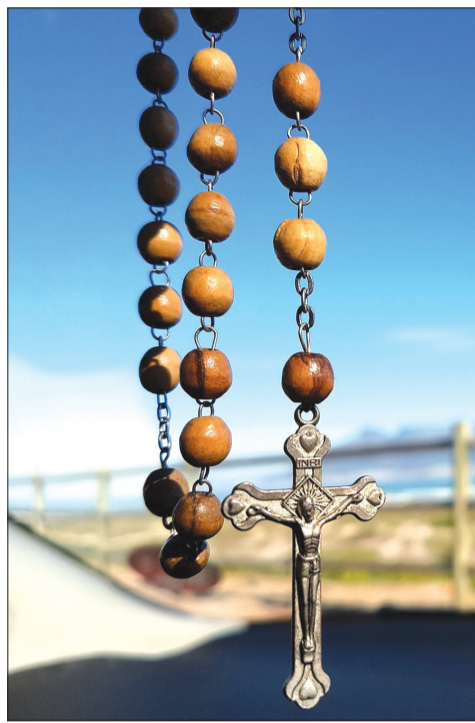
SLAVKO VEČERIN AZ ÚJ SZABADKAI PÜSPÖK

Ez év szeptember 8-án Ferenc pápa – elfogadva a 77 éves Pénzes János püspök korhatár miatti lemondását – a Szabadkai Egyházmegye élére annak eddigi általános helynökét, Slavko Večerin atyát nevezte ki.

A horvát származású Slavko Večerin 1957. június 6-án született a Szabadka melletti Palicsfürdőn. Érettségije után a szabadkai egyházmegyébe kérte a felvételét, majd belépett a zágrábi nagyszemináriumba, ahol papképzése mellett teológiai tanulmányait folytatta. Ennek végeztével 1983. augusztus 14-én szentelték pappá a szabadkai egyházmegye papjaként. 1983 és 1985 között Zomborban teljesített kápláni szolgálatot az ottani Szentháromság-plébánián, majd a bácsi Szent Pál-plébánián, ahonnan ellátta a közeli Dérnye és Bácsstóváros lelkipásztori gondozását is. Ezt követően a szabadkai egyházmegye Paulinum kissemináriumának lett a lelkivezetője, egyúttal kinevezték egyházmegyei levéltárosnak is, miközben a szabadkai Szent Rókus-plébánián lelkipásztori kiegészítőként dolgozott 1991 és 1994 között. Az 1989-ben szentelt Pénzes János szabadkai püspök nevezte ki Slavko Večerin atyát 1994-ben püspöki titkárává, amit ő tizenegy éven át folytatott, és ezzel párhuzamosan a bajmoki Szent Péter és Pál-plébániát is vezette. Tizenöt évvel ezelőtt, 2005. november 28-án nevezték ki a püspökség vikáriusává, általános helynökévé, amelyet mostani püspöki kinevezéséig betöltött. Időközben 2011 és 2016 között a szabadkai Mária, az Egyház Anyja-plébánia plébánosi tisztét látta el. Általános püspöki helynöként az egyházmegye több bizottságának volt vezetője és tagja. 2016-ban lett a zombori Szent Kereszt felmagasztalása-egyházközség plébánosa. Slavko Večerin atya, kinevezett szabadkai püspök, a horvát anyanyelvén túl, szerbül és magyarul is beszél.

Pénzes János püspök harmincegy éven keresztül állt a Szabadkai Egyházmegye élén.

(Forrás: Vatikáni Rádió)

KÖSSÜNK SZÉP KOSZORÚT

Kössünk szép koszorút Szűz Máriának, Olvasószemekből rózsabimbók válnak.

Minden olvasószem szép bimbóvá válik,
Ha az ember buzgó szívből imádkozik.

Mondjuk szépen, tisztán minden vers titkait,
Ezerszer megáld neve tisztelőit.

Minden vers végére reá vagyon írva:
„Ezerszer ezerszer áldassék Mária!”

Óh, kegyelmes Szent Szűz, hallgasd meg népedet,
Aki szívből mondja áldott szent nevedet.

Az első olvasó örvendetes rózsá,
Mert a Szűz Máriát öröme gyullasztja.

A másik után fájdalmas olvasó,
az Úr Jézus Krisztus sok kínjáról való.

Harmadik utána dicsőséges rózsá,
Mert Szűzanyánk mennyben meg van koronázva.

Szűzanyánk, Mária, fogadd e szent füzért,
Ajánld föl Jézusnak hű tisztelőiért.

VILÁGOT FORMÁLÓ ERŐ

Írta: Sebestyén Péter

Negyven évvel Mohács után, 1571-ben az Oszmán Birodalom az egész keresztény Európát meg akarta hódítani. Az akkori pápa, Szent V. Piusz nagy energiával nemzetközi hajóhadat toborzott össze, hogy az a Lepantói-öbölben szembeszálljon a hódítókkal. Október elején elkeseredett tengeri csata vette kezdetét. A muzulmán flotta túlereje miatt is győzelemre állt. Október 7-én a szél váratlanul megfordult, ez tette lehetővé a keresztény hajóhad győzelmét. Ezalatt a pápa Rómában övéivel a rózsafüzért imádkozta. Egyszer csak hirtelen abbahagyta, fölállt és bejelentette a diadalt. Pedig a hír csak két héttel később érkezett meg az Örök Városba. A szent pápa a szerencsés fordulatot a rózsafüzér imádkozásának tulajdonította. Utóda, XIII. Gergely október 7-ét a Rózsafüzér Királynőjének ünnepévé tette. Ebből nőtt ki a hagyomány, hogy egyházunk az október hónapot a rózsafüzér hónapjának tartja.

Évszázadok teltek el, amíg a rózsafüzér, más néven szentolvasó imádságának formája, rendje kialakult. Amint a szó is jelzi, a rózsafüzér nem más, mint imakoszorú, amellyel kedveskedünk, hódolunk a Szűzanyának, Máriával együtt kapcsolódunk be a Szentháromságos Egy Isten titkainak szemlélésébe. Minden Üdvözlégy Máriával egy-egy rózsaszál adunk Máriának, és lassanként máriás lelkületű emberekké válunk.

A rózsafüzér összefoglalja az egész evangéliumot. Az egyik legegyszerűbb imaforma. Összeköti a közösség tagjait, a családtagokat és a nemzetet. Imádkozásával utánozzuk Máriát, aki „emlékezetébe véste Jézus szavait és gyakran elgondolkodott rajtuk” (Lk 2,19). Amikor a rózsafüzért imádkozunk, elkísérjük Máriát Jézus követésének útján, megsejtünk valamit Isten jelenlétéből, részesei leszünk megváltásunk titkainak. A rózsafüzér olyan lélekemelő, hitpótló eszköz, amellyel szembeszállhatunk a sátán kísértéseivel, urai lehetünk indulatainknak. A legalkalmasabb stresszoldó gyógyszerünk. Mire elvégezzük, csodálatosan feloldódunk terheink, feszültségeink alól. Helyreállítja lelki immunrendszerünket. Nem lesz bennünk félelem és szorongás.

A rózsafüzér önállóságra vezet és lelki érettségre nevel minket. Az ungvári kamillianusok évente 800-900 rózsafüzért osztanak ki a kórházakban a betegeknek, mert azok érzik az ima erejét és hatalmát. (folytatás a 2. oldalon)

PÜSPÖKKÉ SZENTELTÉK CSÍKSOMLYÓN KEREKES LÁSZLÓT

Dr. Kerekes László szentszéki tanácsost, a kézdívásrhelvi Boldog Özséb-egyházközség plébánosát Ferenc pápa 2020. május 26-án nevezte ki Tharros címzetes püspökévé és a gyulafehérvári főegyházmegye segédpüspökévé. Püspökké szentelését augusztus 29-én délelőtt tartották a csíksomlyói kegytemplomban. A főszentelő püspök Kovács Gergely gyulafehérvári érsek, a két társszentelő Jakubinyi György nyugalmazott gyulafehérvári érsek és Tamás József nyugalmazott segédpüspök volt. „Kereszténységünk egy nagy szeretetdöntés Jézus Krisztus mellett” – mutatott rá beszédében Kerekes László és hozzátette: az önzetlen, odaadó szeretet kell hogy vezérelje életünket.

Kovács Gergely érsek a szentmise elején köszöntőszavaiban elmondta: nagy öröm az egyházmegye számára az, hogy új segédpüspöke van, és arra kért mindenkit, hordozzák imáikban az új segédpüspököt, hogy az egyház és a hívek számára Isten eszköze lehessen.

Kerekes László, immár felszentelt püspökként megfogalmazott gondolataiban kiemelte: amikor jelmondataként Jézus „Szeretsz te engem?” kérdésére Szent Péter apostol választott: „Uram, Te tudod, hogy szeretlek” (Jn 21,15–17), az a felismerés vezette, hogy a mi életünk is ilyen szeretetválasz kell hogy legyen. Ezt bővebben így részletezte: „Életünk megannyi fordulópontján Jézus is megkérdezi tőlünk, tőlem, hogy: »Szeretsz te engem?« Minden döntésünk, bármit teszünk, mind-mind annak iga-

zolás, hogy szeretjük Jézust, szeretjük az Ő misztikus testét, az Egyházat, Isten népét, a vezetőivel és híveivel együtt.

(folytatás a 2. oldalon)

IDÉN SZENT JOBB-KÖRMENET NÉLKÜL

„Amikor Szent István királyt ünnepeljük, nem csupán a múltra emlékezünk. Hálát adunk Istennek azért, hogy megmaradt István király népe, és kérjük, hogy megújult erővel és reménnyel folytathassuk utunkat. Mert nem céltalanul bolyongunk a történelem útjain. Istennek terve van minden egyes ember életével, de a népek sorsával is” – fogalmazott köszöntőjében Erdő Péter bíboros, prímás augusztus 20-án Budapesten a Szent István-bazilikában. A koronavírus-járvány okozta körülmények miatt a szentmisét ezúttal nem a bazilika előtti téren, hanem bent a bazilikában mutatták be, zárt körben. *Krisztus ma is itt jár velünk minden elfordulás, szétszórtság, érdektelenség és csüggedés ellenére* – biztatott tovább a szentmise főcelebránsa. Erdő Péter hangsúlyozta: ha lelkünket megöntözi a remény és az isteni kegyelem, akkor csodálatos dolgokra leszünk képesek, akkor áldás lehetünk a többi emberek, de még a körülöttünk lévő természet számára is. Köszöntője után a főpásztor megáldotta az új kenyeret, a szentmise és a magyar nemzetért könyörgő liturgia után pedig a Szent Jobb-ereklyével áldást adott. A szentmise szónoka Kovács Gergely gyulafehérvári érsek volt, aki az emberi kéz többes szerepéről beszélt. A szertartásba, amelyen számos egyházi és világi méltóság jelen volt, a hívek és az érdeklődők a Duna Televízió és a Magyar Katolikus Rádió élő közvetítésén keresztül kapcsolódhattak be. (Szerk.)

KÉRŐIMA ISTENHEZ A VILÁGJÁRVÁNY IDEJÉN

Meghallgatja-e Atyánk kérésünket?

Jézus gyakran biztatta övéit, hogy kérjenek, és kapnak, hiszen a gondviselő Atyának sokkal jobban gondja van gyermekeire, mint az ég madaraira vagy a rét virágaira. Kétségtelen: arra is biztatott, hogy ne felejtünk el hálát adni a kapott sok jótéteményért. De kérhetünk is bizalommal. Még a legszentebb imádság, a *Miatyánk* is csupa kérés! A Mester a legfontosabb kéréseket említette. Mindig kérhetjük, hogy szenteltesse meg Atyánk neve, jöjjön el Országá, legyen meg az Ő akarata.

De milyen nehéz ez utóbbit kérni, amikor ránk szakad a szenvedés, ha hirtelen megtudjuk, hogy gyógyíthatatlan betegséggel kell megküzdenünk magunknak vagy szeretteinknek. Az öregedés, a kisebbedés és a halál pedig mindenkinek osztályrész. *Titok marad, hogy Isten miért teremtette ezt a világrendet, a fejlődő, befejezetlen mindenséget, ahol természeti katasztrófák vannak, ahol az egyetemes és személyes történetben jelen van a szenvedés és a halál, végességünk következménye.*

A mostani súlyos világjárvány idején élesebben felmerül a kérdés: amikor mi, hívő keresztények szerte a világon, hitel és bizakodva Ferenc pápával együtt azért fohászunk, hogy az irgalmas Isten mielőbb szabadítsa meg bennünket ettől a csapástól, vajon hallgat-e kiáltozásunkra? Persze nem várunk azonnali csodára, hanem közben gyógyítjuk a betegeket, keressük az új vírus ellenszerét, együttérzéssel imádkozunk a fertőzöttekért és családtagjaikért, hálálkodva az orvosok és ápolók, minden egészségügyi dolgozó szolgálatáért.

A Gondviselés-hit nem fatalizmus! „Segíts magadon és Isten is megsegít!” Mint általában – nemcsak a vírusjárvány idején – minden tőlünk telhetőt megteszünk a betegek gyógyításáért, a világban lévő rossz és igazságtalanság leküzdésért, és ha már mindent megtettünk, erőfeszítésünk csúcsán mondjuk: „Atyánk, legyen meg a te akarata!”

Jézus, az Atya küldötte a Szentlélek erejében nyilvános működése során meggyógyította a betegeket, akikkel találkozott, akik bizalommal fordultak Hozzá. Megesett rajtuk a szíve és e jelekkel igazolta isteni küldetését. Ő sem gyógyított meg minden beteget és az általa életre támasztottak is meghal-

tak a világ megszabott rendje szerint. A csodás gyógyítások, amelyek az Isten országának jelei, folytatódtak Jézus földi élete után, főleg a kereszténység első elterjedése idején. Az apostolok küldetést kaptak a betegek gyógyítására is, és ezt gyakorolták is a meghalt és feltámadt Názáreti Jézus nevében.

Ha most kérjük Istentől a fertőzött betegek gyógyulását és a vírusjárvány megszűnését (esetleg a Szűzanya és a szentek közbenjárása által, akik társulnak az egyetlen közvetítőhöz, Krisztushoz), vagy ha bármikor imádkozunk egy betegért, a gyógyulás nem következik be csálthatatlanul, mintha az imádság és a rítus mágikus hatása lenne. Amíg a jelen világ tart, az emberiségnek hordoznia kell a bűn következményeit. De Jézus, amikor szenvedése idején magára vette betegségeinket, új értelmet adott minden szenvedésnek; a betegségnek is ezentúl megváltó értéke van. Pál, aki ezt több ízben megtapasztalta (Gal 4,13; 2Kor 1,8kk; 12,7–10), tudta, hogy a betegség a szenvedő Krisztussal egyesíti a hívő embert: „*Testünkben folyton-folyvást viseljük Jézus szenvedését, hogy egyszer Jézus élete is megnyilvánuljon testünkön. [...] Tudjuk, hogy aki az Úr Jézust feltámasztotta, Jézussal minket is feltámaszt*” (2Kor 4,10.14). Míg a lázadó Jóbna nem sikerült felfognia megpróbáltatása értelmét, a keresztény, ha hiszi, hogy „*az istenszeretőknek minden a javára válik*” (Róm 8,28), tudja, hogy testében kiegészítheti, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, *Testének, az Egyháznak a javára* (vö. Kol 1,24).

Különös tapasztalni, hogy most a járvány idején hirtelen ráébredtek halandóságukra azok is, nem hívők vagy

névkeresztények, akik úgy éltek, mintha örökké tartana földi életük. Igyekeztek nem gondolni a halálra és a pascali „szórakozásba” merültek. Ezek az emberek, „*mivel nem tudják gyógyítani a halált, azt eszelték ki, hogy nem gondolkodnak rá*”. A gögös gazdagokat, hatalmasokat, akik a pénzt imádták, most az Úristen egy kis féreg által figyelmezteti: Ő a Teremtő, a világ Ura.

Az Atya, aki előbb, öröktől fogva kiválasztott és szeretett bennünket (vö. Ef 1,3–6), vonz, isteni életre hív mindenkit megtestesült és keresztre feszített Fia által (vö. Jn 12,32kk). János evangélista hirdeti: az Atya úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, hogy mindenkinek örök életet adjon. Nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje, hanem hogy üdvözítse. *Aki hisz benne, azt nem itéli el, de aki nem hisz, azt már elítélte* (vö. Jn 3,16–17). János evangéliumában drámai küzdelemnek lehetünk tanúi: a hit és a hitelenség, a világosság és a sötétség, az igazság és a hazugság közötti harcnak. Bár az ítélet már megkezdődött, úgy tűnik, hogy ez a harc a végső ítélet napjáig tart. Mert aki ellenáll a hitre szólító isteni hívásnak, aki gögösen megkeményíti szívét, már most megítéltetett, illetve magát itéli kárhózatra. Az ítélet azokat sújtja, akik menekülnek a világosság elől, mert műveik gonoszak, akik megátalkodnak, a Gonoszság rabjai lesznek.

Isten a szabad embert nem kényszeríti, nem csap rá mennykövével, ha ez az ember gonosz, igazságtalan testvéreivel, akkor sem, ha lázad Oellene és káromolja Őt. Csak figyelmezteti egy parányi vírus által, hogy Ő, a Teremtő a világ Ura. És főleg *megtérésre* hívja a bűnösöket, valamennyiünket. Az irgalmas Isten türelmes, várja, hogy a bűnös megtérjen, hogy mindannyian megtérjünk. Az igazságos és irgalmas Bíró, a dicsőséges Krisztus végzi el majd az ítéletet a végső időkben. És akkor aszerint ítéltetünk meg, hogy mit tettünk egynek a legkisebbek közül, akikkel Krisztus azonosította magát (Mt 25. fejezet).

Szabó Ferenc SJ

IMASZÁNDÉK

Októberre

A világi hívek küldetéséért az Egyházban. Imádkozunk, hogy a keresztesség révén a világi hívek, különösen a nők, minél szélesebb körben vállalhasanak felelősséget az Egyházban.

Az egyik legnagyobb kihívás, amellyel a mostani generáció kapcsán szembenéz az Egyház, az, hogyan segítse a hívőket abban, hogy kialakuljon bennük az Egyház missziójáért való személyes felelősségérzet és így missziós tanítványokká válhassanak. Ahhoz, hogy a jó hír hirdetőivé váljanak, kreativitás szükséges. Alkalmazkodni kell a megváltozott körülményekhez. A múlt örökségét – nem csak az intézményekre gondolok, amelyek persze jól szolgáltak bennünket – úgy kell továbbvinni, hogy nyitottak tudjunk maradni azokra a lehetőségekre, amelyeket a Szentlélek nyit meg számunkra, és így közvetíteni tudjuk az Evangélium örömhírét életünk minden napján és minden életszakaszban. Így válhatunk az Evangélium kovászává a mai világban.

Te hogy gondold? Fontos, hogy egy idős pápa ezt a kérdést a világi nőknek is feltegye.

Tudjuk, hogy az Egyház jövője egy gyorsan változó társadalomban már most aktívabb szerepvállalásra hívja a világi hívőket. Az Amerikai Egyesült Államokban az Egyház mindig hatalmas erőfeszítést tett a hitoktatás és a nevelés ügyéért. Mostani kihívásunk abban áll, hogy építsünk ezekre a szilárd alapokra, fejlesszünk ki egyfajta érzékenységet a közösen végzett munka iránt, tanuljunk meg, hogyan osszuk meg a felelősséget plébániáink és intézményeink jövőjének megtervezésében. Ez nem jelenti a spirituális tekintély mellőzését, az arról való lemondást, amelyet megkaptunk. Sokkal inkább arra hív, hogy bölcsen éljünk azokkal az adományokkal, amelyeket a Szentlélek adományoz egyházának, különösen is elismerve a nők, világiak és szerzetesek felbecsülhetetlen értékű munkáját, amellyel hozzájárultak és most is hozzájárulnak közösségeink életének erősítéséhez.

Kedves Testvéreim! Köszönöm Nektek azt, hogy válaszoltatok Jézus hívására, mindegyiktek a maga módján. Hívásokat mélyén ott van Jézus kérdése: És Te? Te hogy gondold?

Arra bátorítalak benneteket, hogy újítsátok meg magotokban a Jézussal való első találkozás örömeit és az erre való rácsodálkozás képességét, és ebből merítve erősödjétek és újuljatok meg hűségetekben. (Ferenc pápa, Pennsylvania, 2015. szeptember 26.)

Hiba György SJ

Hiba György jezsuita szerzetest 2020. szeptember 12-én Erdő Péter bíboros pappá szentelte. Az eseményről lapunk következő kiadásában számolunk be.

VILÁGOT FORMÁLÓ...

(folytatás az 1. oldalról)

Az orvosok szerint is hamarabb gyógyul, vagy legalábbis másképp viseli szenvedését, aki imádkozza a rózsafüzért.

A rózsafüzér ismétlődő imái belerintgatnak minket Isten karjába.

Nem kell azt meggyőnni, hogy „belealudtam a rózsafüzérbe”, ugyanis ez a legjobb altató. Bárcsak minden este az imádságba aludnánk bele! Ha a szívünk első gondolata reggel Istenhez száll, hát nem a legmúltóbb, ha Mária, égi édesanyánk ringat álomba?

A rózsafüzér az ima hatalmát adja a kezünkbe. Mindig és minden körülmények között imádkozhatjuk.

Összeköti az eget a földdel. Kitágítja szívünket. Kollegiálissá, együttérzővé tesz másokkal szemben. Ha semmit nem tehetek már a másik emberért, akkor is imádkozhatom a rózsafüzért („*hol már ember nem segíthet...*”). Imádkozhatok családtagjaimért, ellenségemért, élőkért és holtakért, fiatalokért és öregekért, a családokért, mindenki boldogságáért és üdvösségéért. Szent Domonkos korának tévhitésai, eretnekségei ellen mint szellemi, lelki fegyvert használta. Ezzel az imádsággal több lelket mentett meg, mint prédikációival. Hunyadi János törökverő hadvezérünk kardjára csavar-

va hordta és imádkozta a szentolvasót. II. Rákóczi Ferenc hadvezér kezében is naponta ott volt a rózsafüzér és el is imádkozta. Joseph Haydn zeneszerző arról vall, hogy szobájában fel-alá sétálva végzi a rózsafüzért, és a legszebb gondolatai támadnak, hangok ébrednek lelkében, olyan özönnel, hogy alig bírja papírra vetni...

A Szűzanya mindegyik jelenésében buzdított a rózsafüzér-imádságra. Lourdes-ban és Fatimában is rózsafüzért imádkozó gyermekeknek jelent meg. Savio Szent Domonkos, Kis Szent Teréz is szenvedélyesen szerették a rózsafüzér imádságát.

Legyünk tudatában a rózsafüzér erejének. Imádságunkkal vállaljunk részt Isten tetteiből, hiszen velünk és rajtunk keresztül akarja szentebbé tenni a világot. I. János Pál pápa, aki mindössze harminchárom napot volt Szent Péter székében, még mint velencei pátriárka egyszer, kórházi látogatása közben egy éltel korú asszony ágyánál állt meg és elbeszélgetett vele. Az asszony egyszer csak elsírta magát és azt mondta: *Nem tudom, megtaláltam-e a mennyország kulcsát.* Erre a pátriárka a zsebébe nyúlt, és átnyújtott az asszonynak egy rózsafüzért, ezekkel a szavakkal: *Íme, a mennyország kulcsa!*

Rózsafüzér Királynőjének ünnepén egyházunk is ezt teszi: kezünkbe adja a mennyország kulcsát. Legyen nekünk

is kezünk ügyében a szentolvasó, ez a világot formáló erő. Bárhol, bármikor élhetünk vele. Amikor nincs semmi mondanivalónk Istennek, amikor nincs időnk vagy kedvünk, amikor fáradtak vagy gondterheltek vagyunk, akkor is vegyük elő a rózsafüzért, ismétlegessük azt, amit Máriától tanultunk, és ajánljuk, adjuk oda magunkat, családjainkat, nemzetünket Istennek.

PÜSPÖKKÉ...

(folytatás az 1. oldalról)

Kereszténységünk egy nagy szeretetdöntés Jézus Krisztus mellett. Ez az önzetlen szeretet a mindennapi életben megmutatkozik az imádságos életünkben, az életre mondott ígényünkben, a családalapításban, a gyermekeink keresztény katolikus nevelésében, a szegényekről való gondoskodásban, a gyöngék és betegek támogatásában. Az idők jelei mindig megmutatják, hol és mikor kell válaszoljunk a jézusi kérdésre. [...] Az önzetlen, odaadó szeretet kell vezérelje életünket. Jézus Krisztus megmutatta nekünk, mit jelent odaadóan, mindent felülmutalóan szeretni. Ráhangolódni erre a nagy szeretetre, ez adja meg keresztény életünk nagy választát: Igen, Uram, Te tudod, hogy szeretlek.

A szentmise végén a Romániai Püs-

pöki Konferencia részéről Lucian Mureșan görögkatolikus bíboros-nagyérsek üzenetét tolmácsolták, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia részéről pedig Veres András elnök, győri megyés püspök levelét olvasták fel. A román választási ügyi államtitkárság részéről Victor Opaschi államtitkár az állami hatóságok üdvözlő szavait tolmácsolta és gyümölcsöző együttműködést kért az új segédpüspöktől is. A befejezőáldás után az új segédpüspök a Csíksomlyói Szűzanya kegyzsobrá előtt imádkozott.

Segítse Kerekes László püspök atyát a Magyarok Nagyszónya és az Ő Szent Fia, akit – és ezt nemcsak főpásztori jelmondatával, hanem egész eddigi életével és szolgálatával megmutatta – annyira szeret!

(VG)

BÓNA RICHÁRD A CLEVELANDI MAGYAROK ÚJ LELKIPÁSZTORA

Mezei András atya Magyarországra való hazatérése után a clevelandi Szent Imre- és Szent Erzsébet-plébániák új lelkipásztoraként a hívek a felvidéki származású Bóna Richárd atyát köszönhetik. Nem voltak ismeretlenek egymás előtt, hiszen a 44 esztendőes Richárd atya már több mint húsz éve az Egyesült Államokban él, 1999-ben, 23 éves korában került Pozsonyból Clevelandbe és vendégként a magyar közösségben is többször szolgált. Új magyar lelkipásztoraként első szentmiséjét 2020. július 19-én mutatta be.

Bóna Richárd atya egyes nemzetiségű környezetben nőtt fel Pozsonyban. Szlovák általános iskolában, majd magyar gimnáziumban tanult. Szülei a ferencesek templomába jártak két gyermekükkel magyar szentmisére és a cserkészetre is beírták őket. Richárd atya harmadik osztályos korában volt elsőáldozó, ami után rögtön ministrálni kezdett. Később egyre jobban érezte, hogy Isten szólítja őt, és az érettségi előtt már tudta, hogy a teológiára fog felvételizni.

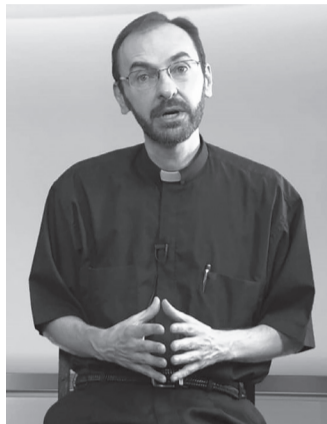
Öt évig volt a Pozsonyi Hittudományi Főiskola hallgatója, ekkor Amerikában élő unokatestvére és Roskó László atya felvetették, hogy folytassa tanulmányait az Egyesült Államokban és vegyen részt a clevelandi magyar pasztorációban. Sok gondolkodás és ima után, Isten akaratában bízva, Bóna atya elfogadta az új lehetőséget. Amerikába érkezését követően egy évet nyelvtanulással töltött, majd folytatta tanulmányait a clevelandi szemináriumban.

2003-ban szentelték pappá a clevelandi székesegyházban. Első állomáshelye Rocky Riverben a Szent Kristóf-templom volt. Négyévnyi papi szolgálat után North Royalton Szent Albert-egyházközségébe helyezték. Ezek a pasztorációban töltött évek még mélyebben megerősítették benne, hogy megtalálta a hivatását. Időközben püspöke biztatására Washington DC-ben megszerezte második diplomáját és a doktori címet kánonjogból. Tudását az egyházmegyei bíróságon kamatoztatja.

Amint a Bocskai Rádió elmondta, a Szent Imre- és Szent Erzsébet-templomok plébánosaként arra fog törekedni, hogy Jézus Krisztushoz vezesse az embereket, hogy hitükben megerősödjenek, a hit a hétköznapi életük részévé váljon és Isten jelenlétét kincsként becsüljék. Főleg napjainkban

aktuális ez, amikor a világ egyre jobban húzódik el a vallás törvényeitől – tette hozzá. Mindemellett szívügye lesz a magyar közösségek megmaradása. Tudja, hogy Clevelandben is az egyház a magyar közösség összetartó intézménye és lelki tartóoszlopa, ezért Bóna atya támogatásáról biztosította a híveket. Végül ezt az üzenetet helyezte a szívükre: „Az Isten a legfontosabb az életünkben. Minden döntésünk, minden igyekezetünk és minden projektünk központjában az a cél, hogy az Isten dicsősége növekedjen, és minket úgy ismerjenek fel, mint hívő magyarokat.”

(A clevelandi Bocskai Rádió nyomán)

KÖSZÖNTJÜK A 60 ÉVES PÁL LÁSZLÓT!

Pál László kismartoni püspöki vikárius, kanonok, egyházmegyei bíró, a kismarton-szentgyörgyi osztrák és a kismartoni magyar hívek plébánosa októberben hatvanadik születésnapját ünnepli. 1960. október 8-án született a Hargita megyei Szentegyházán, mélyen hívő szülők negyedik gyermekeként. Az általános iskolát szülőfalujában, középiskolai tanulmányait a gyulafehérvári kántoriskolában, a mai Gróf Majláth Gusztáv Károly Római Katolikus Teológiai Liceumban végezte. Érettségi vizsgáját kilenc hónapnyi soratonai szolgálat követte, majd 1980 és 1986 között filozófiát és teológiát tanult a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán. Pappá 1986. június 22-én szentelte Jakab Antal püspök a gyulafehérvári székesegyházban.

Segédlelkészként először Marosvásárhelyen a Keresztelő Szent János-plébánián, majd Szászrégenben és Ditróban szolgált. Plébánosként Nagyszebenben a terézianumi Sarlós Boldogasszony-plébániát vezette. Ez idő alatt, 1998-ban megkezdte egyházi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetemen. Két évvel később, 2000-ben Gyulafehérvár érseke, tekintettel a tanulmányokra, felmentette plébánosi teendői alól; ekkor került Pál László a budapesti Batthyány téri Szent Anna-plébániára kisegítő lelkésznek. Tanulmányait 2002-ben a licenciátusi fokozat megszerzésével zárta.

László atyát útja innen az ausztriai Örvidekre (Várvidékre, Burgenlandba) vezette: 2003 óta a Kismartoni Egy-

házmegyében tevékenykedik. Rövid öbéri (Olbendorf) szolgálat után, 2004-ben lett Kismarton Szentgyörgy nevű városrészének plébánosa és az egyházmegyei bíróság bírója. 2010 elején Paul Iby akkori főpásztor inkardinálta az egyházmegyébe, az új kismartoni püspök, Ágidius Zsifkovics pedig rögtön a felszentelését (2010. szeptember 25.) követően, 2010. október 1-jei hatállyal kinevezte Pál Lászlót a kismartoni egyházmegye püspöki vikáriusává és megbízta a magyar katolikusok lelkipasztorációjának a vezetésével. Huszonkét év után, 2011. december 18-án ismét magyar nyelven ünnepeltek szentmisét Kismartonban a ferences templomban és ezt azóta is minden hónap harmadik vasárnapján megteszik.

Zsifkovics püspök 2014-ben Pál Lászlót az egyházmegyei bíróság vezetőjévé (officialissá), majd helyettes általános helynökké is kinevezte. Pál László atya jelenlegi megbízásai tehát: plébános, püspöki vikárius (egyházmegyei szinten a magyar pasztoráció irányítója és Kismartonban magyar lelkész), helyettes általános helynök, kanonok (a káptalan tagja) és a püspök tanácsadó testületének tagja, egyházmegyei bíró, az egyházmegyei bíróság vezetője.

Születésnapja alkalmából kívánjuk, hogy a Jöisten adjon Pál László atyának sok erőt és jó egészséget számos feladata teljesítéséhez és kísérje további életét áldásaival, kegyelmeivel!

(VG)

NÉMETH LÁSZLÓ IMRE UTOLSÓ „ÚJ ÜZENETE” OLASZORSZÁGBÓL

„A Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke július közepén kezdeményezte felmentésemet a római és az olaszországi főlelkési működésemből, ezért szeptemberben véglegesen hazatértem Magyarországra. Németh Norbertet, a Pápai Magyar Intézet rektorát nevezték ki római magyar lelkésznek, és ő fogja szervezni az olaszországi magyar közösségek lelkipásztori ellátását is. Olaszországi magyar főlelkészt egyelőre nem neveztek ki.

Olaszországban végzett húszéves lelkipásztori munkám zárul ezzel. 1999. március 3-án, Milánóban vettem részt először az olaszországi magyar közösség szentmiséjén. Azóta igyekeztem folytatni elődöm, Kovach Angelus kapucinus atya több évtizedes áldozatos munkáját. Lelkipásztori értesítőjének *Üzenet* volt a címe, az énémnek *Új Üzenet*. Most utolsó üzenetemet küldöm, amelyben megköszönöm a jó Istennek, hogy ilyen hosszú ideig végezhettem lelkipásztori szolgálatot az Itália földjén élő magyar közösségekben. Nem volt könnyű, sokszor nehéz volt hétről hétre újra kelni, de mindig nagy örömmel tértem vissza Rómába, mert öröm volt találkozni, együtt lenni, magyarul imádkozni és énekelni, egymást bátorítani és segíteni és a fehér asztal mellett is ápolni a magyarok közötti összetartást.

Mindnyájatoknak köszönetet szeretnék mondani ezekért az évekkért, a bizalomért, a sok szeretetért, amit kaptam, és az anyagi hozzájárulásaitokért, ami lehetővé tette a munkát. Ezeknek az évekknek

az emléke örökké a szívemben fog élni, a szép szentmisék, a keresztelek, az esküvők, a zárandoklatok, a családlátogatások, a sok személyes baráti kapcsolat, és azok is, akiket végső útjukra kísértem ezekben az években. Megköszönöm azoknak a paptestvéreknek is a segítségét, akikkel együttműködhettem.

Az alkalmi kisegítőknél elsősorban Ruppert József piarista atyának és Kovács Gergely atyának a Firenzében végzett munkájukat, valamint az azóta elhunyt Izmindy Antal oratoriánus atyának a milánói kisegítéseket. Hálás köszönettel gondolok a két nagykövetség vezetőire, továbbá a konzulokra és a tiszteletbeli konzulokra, különösen is azokra, akik mindig részt vettek a római magyar közösség szentmiséin. Milánóban minden főkonzullal sikerült jó kapcsolatot kialakítani, de ezek közül kiemelkedik az együttműködés Csiszár Jenő főkonzullal, aki hatékonyan karolta fel a helyi egyházi közösséget. Köszönet neki érte.

Különösen is szeretném megköszönni a munkatársak segítségét. Az ő közreműködésük nélkül nem tudtam volna végez-

ni lelkipásztori szolgálatomat, ezért hálás szeretettel sorolom fel nevüket: Róma: korábban Farkas Magdolna, most Szokol György, Milánó: korábban Spiero Marion, most Zsigmond Ágnes, Bologna: korábban Willmann János, most Balogh Szilvia és Polonyi Ildikó, Catania: korábban Ellenbacher Éva, most Berta Katalin, Firenze: Ács Mária, Loreto: Porcolab Andrea és Póta Gabriella, Padova: korábban Da Re Ildikó, Párma: Sánta Anikó, Palermo: korábban Sótyi Etelka, most Boldizsár Andrea, Torino: korábban Ézsöl Katalin, Francesca és Nicola Coltellaró, most Szana Szilvia és végül Velence: Szabó Katalin és Anna Rossi. Néhányan közülük már elhunytak, nyugodjanak békében! Az Úristen jutalmazza meg mindnyájukat a közösségért végzett munkájukért. A munkatársak közül sokakkal az évek során nemcsak munkakapcsolatot alakítottunk ki, hanem sokukkal igazi baráti közösséget alkottunk. Én elmegyek, ők veletek, köztetek maradnak.

A búcsúzás mindig nehéz, de az élet nem áll meg. És az üzenet, amit most küldök, az, hogy közösségekben a felelős a munkatársakkal együtt, velük összefogva folytassátok közösségeitek életét. Őrizzétek meg azokat az értékeket, amelyekért eddig velem együtt fáradoztatok. Tartsa-

tok össze, keressétek az új lehetőségeket, amelyben talán mindenkinek egy kicsit még több feladatot, együttműködést, elkötelezettséget kell vállalni a közösségért. Őszintén remélem, hogy az elmúlt évek nem múlnak el nyomtalanul. A legnagyobb öröm az lenne számomra, ha arról értesülnék, hogy az olaszországi magyar közösségek élnek és gyarapodnak.

Németh Norbert atyát és a lelkipásztorokat, akiket hozzátok küldenek, szeretetekbe ajánlom, segítsétek őket beilleszkedni ebbe a munkába, keressétek velük az együttműködést, becsüljétek meg szolgálatukat. Szeretettel és imával kísérem a közösségeiteket, családjaitokat, és kérem, hogy ti is imádkozzatok értem. A jó Isten bőséges áldását kérem rátok és mindenkire, aki bármilyen formában is segítette lelkipásztori munkámat. Szent István király járjon közbe értünk, ő legyen hitünk és magyarságunk sziklaalapja! Dr. Németh László atya”

Forrás: Vatikáni Rádió

Köszönet

A Jakab Antal Keresztény Kör köszönetet mond Németh László atyának mindazon sok segítségért és szolgálattért, amelyeket a Jakab Antal-centenáriumhoz kapcsolódó rendezvények (2009, 2010), a névadó püspök emlékére szervezett 2012. februári nagy zárandoklatunk, valamint a *Küzde és bizva* című dokumentumfilm római forgatása idején tapasztaltunk részéről. Kívánjuk, hogy kísérje további életét Isten áldása! Köszöntjük őt közelgő 65. születésnapja alkalmából is! A tagság nevében: Varga Gabriella és Vencser László társelnökök

Dr. Németh László Imre pápai prelátus, pápai káplán 1956. december 11-én született Budapesten és ugyanott szentelték pappá 1982. június 6-án. Káplánként 1983–1985 között Szécsényben tevékenykedett, majd ösztöndíjasként az 1985–1988 közötti éveket Rómában töltötte. Onnan hazatérve 1988–1989-ben érseki szertartó, 1988-tól 1998-ig óraadó tanár az esztergomi szemináriumban, 1989–1995 között érseki titkár és 1995–1998 között irodaigazgató volt. A Pápai Magyar Intézet rektori tisztét 1998-tól 2011-ig töltötte be, ezt követően a Szent István Ház igazgatója, 1999-től római magyar lelkész, 2000-től olaszországi magyar főlelkész volt, továbbá egyházi tanácsos a Magyar Köztársaság Szentszék melletti nagykövetségén és az MKPK római ágense ez év őszéig. Batthyány-Strattmann László boldoggá avatási ügyének és Boldog Apor Vilmos szentté avatási ügyének posztulátora volt. Pápai kápláni kiténtetését 1991-ben, pápai prelátusi címét 1994-ben adományozták számára. Rómából való hazaköltözését követően szombatévét tölti, amely alatt a Székesfehérvári Egyházmegyében, a pátyi plébánián teljesít szolgálatot.

Gyermekeknek

NEM CSAK AZ IDŐSEKÉ

Végérvényesen beköszöntött az ősz, hullanak a falevelek, az eső is gyakrabban elered, szomorkás az idő... Nekünk, keresztényeknek azonban nincs okunk a csüggedésre, már csak azért sem, mivel október az egyik legkedvesebb időszakunk: a Szűzanya és a rózsafüzér hónapja.

A rózsafüzér a legismertebb, legerjedtebb imádság. Mai formáját a XV. században nyerte el, a terjesztésében a domonkos szerzetesek jártak élen. A legenda szerint az elnevezés onnan ered, hogy Szent Domonkos összehűsítette a rózsaszirmokból készített koszorút, hálából a Szűzanyának. Száz évvel később – mint arról lapunk elején már szóltunk – a terjeszkedő Oszmán Birodalom elleni harcban Lepantónál aratott nagy győzelmet az egész keresztény világ a rózsafüzér erejének és a Szűzanya segítségének tartotta. Az akkori pápa, Szent V. Piusz is a rózsafüzért imádkozta, amikor dúlt a törökök elleni harc. „Az Egyház a rózsafüzérnek mindig különös hatékonyságot tulajdonított, ezért a legnehezebb ügyeit a közösségekben folyamatosan mondott rózsafüzérre bízta” – írta négyszáz évvel később Szent II. János Pál pápa.

Ha kicsit korábban, a szentmise kez-

dete előtt félórával térünk be a templomba, szinte biztosak lehetünk benne, hogy egy kis csoport együtt imádkozza a rózsafüzért. A rózsafüzércsoportok tagjai főként idős asszonyok, pedig ez az ima mindenki előtt „nyitva áll”! Jó példa erre a fiatalon elhunyt olasz szent, Pier Giorgio Frassati élettörténete. Pier Giorgio életvidám fiatal volt, aki mély hite mellett „hétköznapi” életet élt. Érdekelte a kultúra minden válfaja, szívesen járt múzeumokba, koncertekre. Lelkes hegymászó volt, a magas hegycsúcsokon örömmel szippantott bele a kristálytiszt, friss levegőbe – ebben is csodálta a Jóisten teremtését. Kiválóan úszott és lovagolt. Rengeteg barátja volt, akikkel kölcsönösen segítették egymást. Közös programokat szerveztek, túráztak, kirándultak. Egyszóval olyan fiatal volt, mint bárki más. Azonban valamennyi tevékenységénél fontosabb volt számára a szentmislátogatás, és este nem aludt el addig, amíg a rózsafüzért el nem imádkozta.

Legyen ő számadra is példakép! Szeresd az életet, a kultúrát, légy vidám – és imádkozd bátran a rózsafüzért, különösen októberben, a rózsafüzér hónapjában!

Kovács Péter

Cserkész hírek

ÖSSZETARTOZÁSUNK TÜZE ÉS EMLÉKHELYE

A földkerekség magyar cserkészei tűzgyújtással, tűzrakással emlékeztek meg a trianoni diktátum elfogadásának századik évfordulójáról. De honnan is ered ez a szokás?

A magyar cserkészek először a gödöllői cserkész-világtalálkozón, 1933-ban szervezték meg a Magyar Szolidaritás Napját. Ennek keretén belül Magyarországon és az elcsatolt területeken tüzet gyújtottak. A szolidaritás tüze mindenhol égett, ahol magyar cserkész élt. A Külföldi Magyar Cserkészszövetség 2003 augusztusától felújította ezt a hagyományt, azóta augusztus 20-án a világ minden részén, ahol cserkész, illetve magyar lakik, megrakják a Magyar Szolidaritás Tüzét.

A trianoni diktátum elfogadásának századik évfordulójára emlékezve megálmodta a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség a Magyar Cserkészszövetség Fórum tagjai támogatásával az Összetartozásunk Tüzét. Világszerte 2020. június 4-én tartották ezt a megemlékezést, amellyel bebizonyosodott, hogy száz év elteltével is, a határok megváltoztatásával is, aminek együtt kell maradnia, az együtt is marad. A magyar nemzet nyelvében és kultúrájában él és ezt nem veheti el tőle senki. Ezért tovább kell adni a lángot, hogy a világon minden magyar szívében éljen az anyanyelvünk iránti szeretet.

Szent István és a magyar államalapítás ünnepén, 2020. augusztus 20-án felavatták a budapesti Kossuth téren az Országházzal szemben épült Összetartozás Emlékhelyét, amely a trianoni békediktátum 100. évfordulója alkalmából készült. Az alkotást eredetileg június 4-én, a trianoni évfordulón avatták volna fel, de a járvány miatt az ünnepséget el kellett halasztani.

Az alkotás Kossuth tér irányából mélyülő, száz méter hosszú, négy méter széles rámpáján lehet eljutni az utcaszint alá álló, több darabra hasított gránit-tömbhöz, amelynek közepén az örökláng lobog. A mécses nyitott, de tetővel fedett térben van elhelyezve. A földbe mélyített emlékmű két oldalfalára a Magyar Királyság 1913. évi összeírása szerinti 12 485 településnévét vésték. Az alkotás Zimay Balázs építész és Mohácsi Sándor tájépítész munkája.

A díszünnepélyen Áder János köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök és Kövér László házelnök cserkészek és katonák körében avatta fel az Összetartozás Emlékhelyét. Az állami méltóságokat az emlékhely megtekintésére is a világ különböző pontjairól érkező cserkészek kísérték.

Jó munkát!

Schenk Angyalka, Innsbruck

ALTÖTTING MAGYAR SZEMMEL ÉS SZÍVVEL

Altötting egy 12 ezer lakosú bajor kisváros. Münchentől 96, Salzburgtól 65 kilométerre fekszik. XVI. Benedek pápa szerint: „Bajorország szíve, Európa szíveinek egyike.”

A város mai területén kb. háromezer éve élnek emberek és törzsi központ volt. A kegyhelyet a zarándokok az 1489-es imameghallgatások után kezdték egyre nagyobb számban felkeresni és ez azóta is tart. Altötting 1996 óta tagja az Európa hat legnagyobb Mária-kegyhelyeit tömörítő Shrines of Europe (Európa szentélyei) csoportnak.

907-ben a kalandozó magyarok felégették az egész várost, csak a kegykápolna és a kegyzobor maradt sértetlen. 913-ben csatát vesztett a magyar „csapat” a mai Mordfeld környékén, 30 ezer harcosból 30 menekült meg. Johann Georg Thurmeier (Aventinus) 600 éve írt erről.

1515-ben Mosonszolnokon egy ötéves körüli gyermek (Wolfgang Grätzer) egy kb. 10 méter mély kútba esett. Az embermély vízben negyedórát töltött, amikor a szerencsétlenség történt. A szülők az altöttingi Szűzanya oltalmába ajánlották, ami által friss és egészséges lett. Az Úr 1515. évében történt az eset, a nagyméretű hálakép ma is látható a kegykápolna falán (29. szám: „Dem Wolfgang Grätzers aus Zanick bei dem ungarischen Altenburg”).

1530-ban Pakraz Lipp Kismartonból (Eisenstadt) ötévi házasság után örökös nélkül volt. A Szűzanya közbenjárását kérte és egy altöttingi zarándoklatot is megígért. A felesége gyermeket szült. A férj gondatlanságából megfélemedezett ígéretéről és a gyermek egy nap az apa mellett a földre esett. Mint egy halott, úgy feküdt ott. Az apa újra ígéretet tett, hogy ezt a kápolnát meglátogatja és énekes misét mond. Erre a gyermek, kétségtelenül a Szűz Máriához való könyörgésre, friss és egészséges lett. Az apa ott volt Altöttingben és elmondta a csodát.

1947. augusztus 20-án a Nyugatra menekült magyarok bűnbánó zarándoklatot tartottak 8-10 ezer résztvevővel. A szentmise főcelebránsa Kótai Zoltán vatikáni megbízott volt. Azután a tömeg a kegyzobor vezetésével a kegykápol-

nához vonult és áldásban részesült. Vitéz Kisbarnaki Farkas Ferenc akkori főcserkész előtt kétszázán tették le vagy újíttatták meg a cserkészfogadalmat. Délután a Szent Anna-bazilikában teltház hangversenyt tartottak neves művészek, Bakné-Korponay Valéria operaénekesnő, Buza Gábor hegedűművész és Robb Leo orgonaművész közreműködésével. A zarándoklatra az oldalajtó jobb oldalán tábla emlékeztet, amelyet Kótai Ferenc készített. Felirata: „A nyugathoz menekült magyarok zarándoklatának emlékére Altötting 1947.VIII.20” „Koronádnak legszebb éke, Hozzád sűr fel Hunnia. Nem felejt el Árpád népe, Amíg lesz egy hű fia.” A táblán 1956 szeptemberéből származó feliratok is vannak. 2017. október 21-én emlékezésként szervezett a kegyhelyre a Münch eni Magyar Egyházközség is (www.magyar-misszio.de) több mint háromszáz résztvevővel.

2022. október 8-án újra összegyűlünk ott háláadásra.

Az Altöttingből induló Via Maria-zarándokúton, amely Mariazellbe vezet, továbbhaladva egészen Csíksomlyóig zarándokolhatunk.

Az altöttingi kegyzobor másolatait megtalálhatjuk Magyarországon is: Sopronban, Esztergomban, Bakony-szentivánon, valamint Erdélyben, Besztercén.

Funke Attila, München

A szerző a magyar emléktábla előtt

PATRONA HUNGARIAE

Patrona Hungariae, azaz Magyarok Patrónája nem más, mint a Magyarok Nagyasszonya, a Boldogságos Szűz Mária. Ez a megnevezés országalapító első királyunk, Szent István országfelajánlása jogán született. Halála előtt, 1038. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján országát és koronáját Szűz Máriának adta örökségbe s ezzel oltalmába ajánlta. Ezért nevezzük Magyarországot Mária országának.

1687-ben I. Lipót császár a pozsonyi országgyűlés alkalmából ünnepélyesen megismételte az országfelajánlást. 1693-ban, a török uralom alóli felszabadulásért a bécsi Stefánkirchében újra hálát adott az Úrnak és Máriának a közbenjárásáért. Az országfelajánlást 1896-ban Vaszary Károly hercegprímás, 1998-ban pedig Paskai László bíboros is megismételte.

XIII. Leó pápa 1896-ban külön ünnepet engedélyezett október második vasárnapjára nemzetünk számára, így a magyar katolikus hívek Magyarok Nagyasszonya néven az 1896. évi millennium óta október 8-án külön megünneplik Patrona Hungariae-t, Magyarország Patrónáját.

Jézus Krisztus édesanyját, Máriát, az Istenhez legközelebb álló földi embert az égi és földi szféra közötti legfőbb közvetítőként tiszteljük. Mária patrónusi szerepére Clairvaux-i Szent Bernát *De diligendo deo* című művének sorai mutatnak rá: „Az Úr akarata, hogy semmink se legyen, ami Mária kezén ne ment volna keresztül. Sугyanígy: ez az Ő akarata, hogy egészen Márián keresztül legyünk az Ővéi.”

A hívek védelmezője, imáik közvetítője az úgynevezett *Köpönyeges-Mária* ikonográfiai képtípusban jelenik meg.

A magyar ósvallásból az ősi Boldogasszony-képzet szerencsésen olvadt egybe a kereszténység felvételekor a Mária-tisztelettel. A *Patrona Hungariae*-szobrom alkotásakor a *Köpönyeges-Mária*, a *Napbaöltözött Boldogasszony* (Jelenések könyve 12,1) és a *Magyarok*

Nagyasszonya ikonográfiájának képei lebegtek a szemem előtt. Ennek megfelelően a kompozícióban a Szűzanya – a szentekhez illően – meztelen lábával tapossa el a holdsarló alatt a kígyót, a gonoszt. Díszmagyar ruhában, fenséges királynői testtartásban, fején a Szent Koronával, glóriával ül égi trónusán. Szép magyar nő, hosszú haját farkocsba fonva, visszatűzve viseli. Kedves és tiszta mosolyával megnyugvást, biztonságot és derűt sugároz. Bal karjában tartja gyermekét. A kis Jézus egyszerű ruháskában, áldó kéztartásban glóriát visel. A Szűzanya jobb kezében tulipános jogart tart, e motívum a magyar népművészetben az anyának és az anyaföldnek a szimbóluma.

A gyönyörű magyar koronázási palást sátorszerűen borul Patrónánk vállára. Számomra fontos volt az üzenetértékű palást. Technikai szempontból ennek megoldása jelentette a kihívást. Gipszfelületre rajzoltam a palást motívumait, feliratát, majd ezt tüvel mélyítettem be. A lágy agyagot e felületbe nyomtam bele, így a motívumok himzésszerűen kidomborodnak.

Elképzelhetjük, hogy egy nagy, vékony és lágy agyaglappal nehéz bánni. Itt különösen, hiszen a lágy, domború motívumos külső felülethez nem lehetett hozzáérni, mert a domborítás megsérült volna. Végül a Szűzanya puha vállára kellett borítani úgy, hogy az elbírija, valamint hozzáérintni úgy, hogy ne szakadjon le, ami szinte fizikai képtelenség, mert a lágy agyag kinyúlik és a gravitáció miatt leszakad. Istennek hála, nem adtam fel egyszerűen és a palást valóban sátorszerű lett.

Szimbolikusan úgy érezhetjük, hogy e palást alatt védelmet találva elfér az ősszmagyarság!

Hálás szívvel fohászodjunk együtt: „Boldogasszony, Anyánk, régi nagy Patrónánk, nagy inségben lévén így szólít meg hazánk: Magyarországról, Édes hazánkról, ne feledkezzél meg szegény magyarokról.”

Józsa Judit

ARADI TANULSÁGOK

Október 6-án, midőn felidézük a tizenhárom aradi vértanú emlékét, alakját, hősiességét, nem azért tesszük, hogy újfent haragra lobbanjunk és kezünk ökölbe szoruljon a népünket ért történelmi igazságtalanságok miatt. Az emlékezésünk sokkal inkább alkalom arra, hogy ébren tartsa lelkiismeretünket, hogy együtt megerősödjünk, személyn és közösségi életünkre vonatkozóan is felszítsuk lelkünkben a lángot és megértsük a negyvennyolcas forradalom tanulságait.

Az aradi tizenhármak a nemzetet, a nemzetiségeket és a kereszténységet is képviselték. A dicső halált választották, hogy beteljesedjen életáldozatuk és a vértanúság pecsétje hitelesítse hazaszeretettüket. A szabadság és az élet szent értékét egy még értékesebbre cserélték: az örök életre. Krisztusba vetett hitükről adtak bizonyosságtételt. Szép deputáció állt az Isten elé, hogy a magyarok ügyében reprezentáljon – mondhatjuk Pöntenberg Ernő honvédtábornokkal. Az aradi vértanúk életáldozatukkal felülírták a faji vagy nyelvi alapon meghatározott, szűkkeblűen osztogatott hazafiság eszményképét. Mert a Szent Korona különféle nyelvű országai ugyanazt a magyar nemzetet testesítik meg.

Szent István keresztény népéhez tartoztak a sokféle nemzetiségű aradi vértanúk is. Akkor is, ha szerb, horvát, örmény vagy német volt az anyanyelvük, minden erőszakos beolvasztás nélkül, lélekben magyarrá váltak. Magyar s ugyanakkor egyetemes értékekért adták életüket, Istenbe vetett hittel. Példájuk arra sarkall, hogy fontoljuk meg Jézus Urunk szavait: „Aki nincs ellenünk, velünk van!” Egy ember jellemét, tartását nem nemzetisége vagy származása dönti el, hanem erkölcsi meggyőződése, hite és az ebből fakadó tettei. Az, hogy

mit tesz, mire képes a rábízottakért. Szereti-e őket? Békeidőben is. Vagy ha a helyzet úgy hozza, képes-e túllépni önző érdekein és szolgálni a közösséget...?

Magyarország sosem volt egyfajű egynyelvű nemzetállam. És ez nem jelenti a mai értelemben vett bűvös varázsigét, a multikulturalitást. Sokkal inkább azokat az örök javakat, amelyekért a vértanúk síkra szálltak vérük árán is. Nem engedtek a zsarnok erőszakos, elhallgattatni akaró parancsának.

Ezek a vértanúk mélyeséges meggyőződésű, hívő keresztények voltak, akik hittek a felebaráti szeretetben, a közös hazában, az egymás iránti szolidaritásban. Még akkor is, amikor a sátán megkeverte a politika kártyáit. Keresztényként nemcsak haláluk, de életük is példamutató volt. Erre az erkölcsi szintre, erre a színvonalra kell felnőnünk nekünk is. Ők azért haltak meg, hogy mi éljünk, szolgáljunk, szeressünk és lakjuk be szülőföldönket. Vértanúságuk adjon erőt mindnyájunknak, hogy mindennap megharcoljunk erkölcsi küzdelmeinket Jézus tanításának fényében, Őt követve és egymást segítve. Legyünk példaképei mi is gyermekeinknek, a körülöttünk élőknek. Ne féljünk az áldozattól, legyen erőnk, bátorságunk ki-

tartani értékeink, hitünk mellett, hogy bármikor szól az isteni behívó, tiszta lelkiismerettel nézhessünk szembe Vele és léphessük át a remény küszöbét.

Sebestyén Péter

Imádkozzunk értük

„Istenünk! Vértanúink vére nem bosszúért kiált hozzád, hanem áldásért. Áldd meg, kérünk, nemzetünket trianoni szétszórtságában is, hogy az ő áldozatuk ne legyen hiábavaló, inkább szolgáljon erkölcsi példának, eligazító jelnek, bátorító eszményképnek otthoni létünkben és bárhol, ahol magyarok élnek a világban. Áldd meg a hazáért és nemzetünkért tett erőfeszítéseinket, kísérelj meggyőzővel imáinkat, és segíts, hogy a mindennapi élet harci mezéjén is meghozzuk a magunk áldozatát, csendes vértanúsággal, prófétai tettekkel egyaránt, és tanulva a történelem erőszakkal teli tapasztalataiból, népünk, népeink a te békében éljenek és boldoguljanak, Szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.”

(Sebestyén Péter)

Balogh József:
ARADI, ŐSZI DAL

Figyel az Isten árván,
nem áll magyar a strázsán.

Kinek volt ez az átka?
Néma a börtön rácsa.

Amikor bátrak halnak,
ki kezd új forradalmat?

Gyilkol idegen horda,
s Petőfi kardja rozsdá.

Ősz van, dermed a lélek,
aradi gyertyák égnek.

Tábornok-tizenhármak,
rájuk angyalok várnak.

Hant kortyolja a könnyet,
s csöndek, iszonyúk jönnek.

A MŰLT SÖTÉT ÁRNYAI

A hidegháború idején történt események egy részét még ma is eltérően ítélik meg az egykori vasfüggönytől keletre és nyugatra. Míg a világmegváltást kommunista módra tervezgető „Cambridge-i Apostolok” Moszkva javára folytatott tevékenységét a cinkosok utolsó tagja, Anthony Blunt művészettörténész leleplezése után a tekintélyes londoni újság, a *The Observer* 1979. november 18-án szinte említésre méltónak sem tartotta, csupán annyit jegyzett meg, hogy ők – úgymond – nem veszélyeztettek brit érdekeket, az egykori kommunista országokban árulásuk bitófát vagy hosszú börtönbüntetést jelentett sok ellenálló számára. Ebben a gyalázatos játszmában alighanem az Indiában született brit Kim Philbyt terheli a legnagyobb felelősség. John le Carré angol író nem is egy sikeres könyvéhez éppen Kim Philby tevékenysége szolgáltatót kiváló alapját.

Kim Philby fordulatokban igencsak gazdag élete rajta kívül több más író is megihletett, köztük az ugyancsak angol Frederick Forsyth-ot, aki egy időn át szintén a brit kémiszolgálat munkatársa volt és így feltehetően sok belső információ alapján dolgozta fel Kim Philby történetét, vagy az amerikai Robert Littell, akinek *A társaság* címen megjelent könyvét az

ezredforduló után meg is filmesítették. Mindez komoly bevételhez juttatta a szerzőket, szemben a „Cambridge-i Apostolok” egyik budapesti áldozatával, Gorka Pállal, aki 1950-ben csak kis híján kerülte el a halálos ítéletet. Mint Gorka Pál néhány évvel ezelőtt Budapesten megjelent visszaemlékezésében megírta, az ÁVH börtönébe került társaival együtt el sem tudta képzelni, hogy nyugati megbízójuk szovjet ügynök.

A második világháborút követően Kim Philby vezette az MI6 nevű brit titkosszolgálat londoni központjában azt a részleget, amelynek feladata értesülések gyűjtése volt arról, hogy Moszkva miként kényszeríti uralma alá a szovjet csapatok által megszállt Kelet-Európát és hogyan szilárdítja meg a kommunista diktatúrát a térség országaiban. A szovjet vezetők jól tudták, hogy céljuk megvalósítása ellen sokan fel fognak lépni, ezért ördögi tervet dolgoztak ki az ellenállás csírájában történő elfojtására. Ebben segédkeztek nekik a „Cambridge-i Apostolok”, élükön Kim Philby-vel, akit már a harmincas években beszerettek esetleges tevékeny akciókra a szovjet hírszerzés számára. Noha a brit miniszterelnök, Winston Churchill gyanakodott arra, hogy az MI6-be épültek kommunista ügynökök, a szer-

vezet megtisztítására éppen Kim Philby kapott megbízást, így Moszkva emberei háborítatlanul folytathatták mesterkedéseiket Londonban.

A következő feladat – természetesen homlokegyenest ellenkező okból – egybeesett az MI6 és a szovjet titkosszolgálat céljaival, azaz hogy kiterjedt hírszerző sejtetek létesítsenek Magyarországon, illetve Kelet-Európa többi államaiban. Ezekről pontos katonai és gazdasági értesüléseket vártak, egyben pedig azt is sejtetni engedték, hogy a politikai helyzet kiéleződése esetén támogatást remélhetnek a diktatúra fegyveres megdöntésére is. Mivel a sejtetek megszervezését Kim Philby és cinkosai intézték, Kelet-Európa titkosrendőrsége már az első pillanattól kezdve pontosan ismerte a Londonnak dolgozó hírszerzők adatait, így kopóik csak arra vártak, hogy megfelelő terhelő adatok birtokában lecsaphassanak a zömében lelkes fiatalokból toborzott csoportok tagjaira. Így történt ez Gorka Pállal is, aki a budapesti egyetemen éppen megszerezte az építésmérnöki diplomát és egy stratégiaileg fontos tervezőirodában helyezkedett el. Már korábban is felháborították a kommunista párt jogtörő intézkedései, kiváltképpen a katolikus tömegrendezvények, így az Úrnapi Kör-

menet, a Szent György napi cserkészmozdulás és a máriaremetei zárandoklat elleni akciók, végül pedig Mindszenty bíboros meghurcolása és koholt vádak alapján életfogytiglanra történt elítélése, ezért kereste a lehetőséget a diktatúra elleni tevékenes fellépésre. Szinte kapott az alkalmon, amikor egy barátja elmondta neki, az angoloknak dolgozik és az ő együttműködését is szívesen venné. Ettől kezdve egy bécsi címre olyan titkos adatokat továbbítottak, amelyek egy részét Gorka Pál szerezte meg a munkahelyén. Miután Kim Philby és társai Londonból tájékoztatták a budapesti ÁVO központját, a titkosrendőrség letartóztatta a csoport valamennyi tagját és Jónás Béla vérbíró elítélte őket. Gorka Pál tíz évvel „úsztatta meg” és az 1956-os forradalom idején szabadult. A szabadságharc vérbefojtását követően Nyugatra menekült, és miután 1963-ban Kim Philby a Szovjetunióba szökött, összegyűjtötte az öt Cambridge-i áruló magyarokkal szemben elkövetett bűneit. Ezt a rendszerváltozás után könyv formájában is közzétette, *Budapest elárulva – Egy volt politikai fogoly beszámolója, hogyan árulták el a Magyar Ellenállási Mozgalmat az oroszoknak – A szovjet „hálózat” áldozatai Magyarországon* címmel.

Vincze András

ÉVFORDULÓK

1226. október 3-án halt meg:
Assisi Szent Ferenc
a ferences rend megalapítója

„Hadd vigyem a hitet, hogy széteszlassam a sötétséget, s az örömet vigyem oda, ahol szenvedés az élet.”

(Assisi Szent Ferenc)

1570. október 4-én született:
Pázmány Péter
érsek, bíboros, jezsuita szerzetes,
egyházi író

„Nemes szép élethez nem kellenek nagy cselekedetek, csupán tiszta szív és sok, sok szeretet.”

(Pázmány Péter)

1891. október 12-én született:
Edith Stein
zsidó származású német
filozófus, karmelita apáca,
katolikus szent

„Ne fogadj el semmit igazságnak, ami a szeretet nélkül van. És ne fogadj el semmit szeretetnek, ami az igazság nélkül van!”

(Keresztes Szent Terézia Benedikta,
eredeti nevén Edith Stein)

A FORRADALMAK MÁIG HATNAK

„Ünnepelünk októberben, a múltunkkal nézünk szembe. / Lyukas zászló leng a szélben, megküzdöttünk kéz a kézben. / Legszebb az ősz októberben, feszül a zászló, meg sem lebben. / Benne járunk már az őszben, mégis tavasz van eljövöben” – éneklí az erdélyi származású, Svédországban élő Tamás Gábor énekes, *Októberi tavasz* című dalában.

Forradalomra emlékezünk, a múlt, olyan eseményre, amely méltó helyet foglal el a világ nagy szabadságharcái között. Mindegyik a „több” szabadság, a haladás gondolatát tüzte zászlajára. 1956 októberében „magára talált a nemzet, visszanyerte önbecsülését, vizsgát tett magyarságból és demokráciából”, ahogyan Gosztonyi Péter fogalmaz a *Feltámadott a tenger...* című munkájában, majd így folytatja: „Ötvenhatban Európa és az egész világ Magyarországra figyelt. [...] Mert 1956-os forradalmunk – joggal – az 1945 utáni világtörténelem egyik legkiemelkedőbb, legnagyobb eseménye volt,

amelyre nemcsak mi, de a későbbi magyar generációk is büszkén fognak visszatekinteni” (ld. Szántó Konrád OFM, A forradalom és az egyház, in: *Életünk*, 2008. október).

Amikor emlékezünk, a jelenben cselekedni akarunk. A Teremtő megáldott értelemmel, felruházott szabad akarat, és számon is kéri tőlünk, hogy mire használtuk ezeket az adományokat, jól sáfárgodtunk-e a kapott kincsekkel, kamatoztattuk-e azokat a magunk, de különösen mások, embertársaink, a közösség javára. Ismét Tamás Gábort idézem, aki segít nekünk: „Ne széthúzás tartson össze, hisz’ egy az örömünk s bánatunk. / Aki magyar, fogjon össze, mindegy az, hogy hol vagyunk.” Ez kellene, hogy legyen a mi forradalmunk, ma a XXI. század elején. Nem új, amit mondok, de úgy látom, állandóan ismételnünk kell. Fogjunk össze, mindegy, hogy hol születünk, honnan jöttünk, hol élünk. Az egy nemzet gondolatának valóságba ültetése talán sosem volt ennyire sürgető, mint napjainkban. Mi,

a Kárpát-medence, Európa és a világ magyarjai csak akkor leszünk képesek értékeinket megvédeni és a globalizációs folyamatban kultúránkat, nyelvünket megőrizni, ha összefogunk.

„Írjuk, s ne sírjuk a történelmet” – éneklí a dalban az énekes. Talán génjeinkben hordozzuk, hogy hajlamosak vagyunk a sírásra, a keseregésre. Nemritkán bedobjuk önmagunkat az elkeseredettség oly mély szakadékába, ahonnan azután csak nagyon nehezen tudunk kijönni. Egy forradalom évfordulója arra is alkalmat ad, hogy a forradalmárok lelkületével vértesszük fel magunkat és ennek erejével tevékenykedjünk tovább.

Jövőt szeretnénk álmodni, jövőt akarunk építeni. Ismét zenészeinkhez fordulok és segítségül hívom a Kormorán együttest, amely *Magyarnak lenni hivatásunk* című dalában ezt éneklí: „Kereszt áll az út szélén, keskeny ösvény vezet lábunk, új időkre, dalokra várunk.” A kereszt a keresztény ember számára nemcsak a szenvedést, a megpróbáltatást jelzi, hanem utal az életre, a feláldozásra is. Az ember élete éppen ezért a keresztet ellenére is reménnyel telített. Az összefogás sikeréről, az egy nemzet eszméjének érvényre juttatásáról még akkor sem mondhatunk le, ha lábunk alatt keskeny az ösvény, mert a keskeny ösvény is célba vezet. Sőt ez vezet el a célba. Csak emberekre van szükség, akik a zsoltárossal együtt imádkozzák: „Utaidat Uram, mutasd meg nekem, és ösvényeire taníts meg engem” (Zsoltár 25). Az Isten ma is mutatja az utat. Isten ma is tanít minket, hogy ösvényein járni tudjunk. Csak emberekre van szükség, akik készek haladni a megmutatott ösvényen, a keskeny ösvényen is, és akik hisznek az új időkben és az új dalokban.

’56 üzen és bátorít mindenkit: ne féljünk, hanem bizzunk és reméljünk, s főként tegyünk azért, hogy a szabadságharc eszméjének talaján az új idők ránk köszöntsenek és az új dalok megszülessenek.

Vencser László

ISMERJEN MEG MINKET KÖZELEBBRŐL! Sorozatunk folytatásában szerzőinket mutatjuk be

Schenk Angyalka

Schenk Angyalka cserkésztsízt, az innsbrucki 79. sz. Dr. Kozma György SJ Cserkészcsapat csapatparancsnoka ötvenhatos szülők első gyermekeként – és ’56-os nagyszülők első unokájaként – 1965. augusztus 20-án született New York-ban. Két testvérrel együtt magyar értékek szerint nevelkedtek, szüleik hétvégi magyar iskolába, cserkészetre és néptáncra is beírták őket. Angyalkát tizenkét éves korában az Egyesült Államokból a Kastl-i Magyar Gimnázium-

ba küldték tanulni. A néptáncsoport és a cserkészlet ott is elmélyítette lelkében a magyar értékek jelentőségét. Azután rövid időre Budapestre, majd házasságkötése révén Innsbruckba vezette az útja. Férje szintén ’56-os szülők gyermekeként került a Kastl-i Magyar Gimnáziumba, ott ismerték meg egymást. Angyalka első perctől kezdve az innsbrucki magyar közösség aktív tagja lett. Már korábban tagja volt a helyi, 79. sz. Dr. Kozma György SJ Cserkészcsapatnak, a városba költözése után pedig, egyetemistaként belépett az Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetségébe is, amelynek több éven át diáklónke volt. Rövidesen a cserkészcsapat vezetését is átvette és elkezdte ifjúsági programokkal építeni a tirolai magyar közösséget. A kilencvenes évek folyamán férjével az Innsbrucki Magyar Diákotthon és Kulturcentrum Egyesületnek is tagjai lettek. Angyalka megszervezte a tirolai magyar diákoknak az anyanyelvi oktatás lehetőségét, amellyel érettségi vizsgát is tehetnek. Először Innsbruckban indult meg a magyar oktatás, azóta Imst-ben, Telfsben, Kaltenbach-ban, Wörgl-ben és St. Johannban is oktatnak magyart. Angyalka megalapította a NeveNincs Óvodát és azon belül a Vackor, a Bogyó és Babóca, a KippKopp és a Ma-

zsla csoportokat. Mindemellett gondja van a felnőtt korosztályra is. Több mint tíz éve azoknak a hölgyeknek, akik a különböző egyesületekben végzik a szervezőmunkát, de saját magukra soha nincs idejük, megszervezte az Innsbrucki Magyar Hölgyek Találkozóját, a Kávéházi Randevút és az Innsbrucki Magyar Irodalmi és Népdalkört. Legutóbbi indítványozása a cserkészcsapatot fenntartó egyesület, az Innsbrucki Magyar Ifjúsági és Kultúregyesület megalapítása.

Sebestyén Péter

Sebestyén Péter szentszéki tanácsos, plébános, író – ismertebb nevén Péter Páter – Csíkszentmihályon született 1968. február 27-én, majd öt éves korától Csíkszépvízen nőtt fel, elemi iskolát is ott végezte. Gyulafehérváron a Római Katolikus Kántoriskolában érettsé-

gizett. Teológiai tanulmányait szintén Gyulafehérváron, a Megtestesült Bölcsességről Nevezett Szemináriumban (SIS) folytatta 1987 és 1992 között. A csíksomlyói kegytemplomban szentelte pappá 1992. április 25-én Bálint Lajos, a főegyházmegye első érseke. Káplánként Sepsiszentgyörgyön a Szent József-plébánián (1992), Csíkszeredában a Szent Kereszt-főplébánián (1992–1996) és Gyergyóremetén (1996–1997) szolgált. 1997-től plébánossá nevezték ki Erdőszentgyörgyre, ahol vezetésével a Bözödújfaluból elszármazott hívek számára templom épült, 2004-ben Jakubinyi György érsek szentelte fel. 2006-tól a marosvásárhelyi Ady negyedi Szent Imre herceg-egyházközség plébánosa. 1998-tól a Marosvásárhelyi Rádió egyházi műsorának állandó munkatársa, a katolikus adásrész szerkesztője.

„A 22 évnyi rádiós nép- és a 28 évnyi egyházzszolgálatom megerősítette

bennem az elhatározást, hogy a templomon kívüli fórumokon is hirdessem az igét »akár alkalmas akár alkalmatlan«.

[...] Az írás számomra most már létszükséglet, állandó, nyugtalanító késztetés, hogy gondolataimat, meggyőződésemet, értékrendemet, életbeli alapállásomat másokkal is közöljem, örömhírként megosszam” – vallja. Írásaival gyakran jelentkezik különböző erdélyi és magyarországi lapokban. Rádiós jegyzeteiből, katekézissorozataiból, esszéiből több mint húsz kötet látott napvilágot. Hat éve, 2014 húsvétjától önálló alkotói honlapján, a www.peterpater.com oldalon naprakész, időszerű gondolatai, friss karcolatai is olvashatók.

Dr. Szabó Ferenc SJ

A neves jezsuita szerzetes, teológus, tanár, író-költő, publicista, rádióműsor-szerkesztő, a *Távlatok* főszerkesztője, *A Szív* szerkesztőbizottságának tagja 1931. február 4-én született a Zala megyei Kálócán. 1935-ben Báromajorba költöztek, Feri atya innen járt elemibe Irsapusztára. Sümegi és zalaegerszegi kezdeti gimnáziumi évei után a pécsi Ignatianumban érettségizett 1950-ben. Ezt követően Csávossy Elemér provinciális felvette a jezsuita rendbe, de a szetszóratás miatt nem végezhetette el a hivatalos noviciátust. 1950 és 1952 között egy-egy évig az egri és a szombathelyi szemináriumban tanult. 1953 augusztusában került Budapestre és 1953. augusztus 14-én lépett be a jezsuita rendbe. Zugnóvicius lett, és közben az Idegen Nyelvek Főiskolájára, majd az ELTE-re járt 1956 novemberéig, francia és magyar irodalmat hallgatott. Az 1956-os forradalom levevése után az előljárók külföldre küldték a tanuló rendtagokat; Feri atya is távozott novemberben az országból. A noviciátust a karintiai Sankt András-ban fejezte be, első fogadalmát 1957. június 29-én ott tette le P. Pinsker osztrák provinciális kezébe. Filozófiai és teológiai tanulmányait a vallon jezsuiták Leuven-Eegenhoven-i főiskoláján végezte 1957 és 1963 között. A harmadik teológiai év végén, 1962. augusztus 6-án Ferdinand Périer kalkuttai érsek szentelte pappá Brüsszelben. 1963–1964-ben a harmadik próbáció idejét töltötte Wépionban, majd 1966-ban teológiai doktorátust szerzett Párizsban az Institut Catholique-on. A belga provincia visszahívta teológiát

tanítani, de útja végül nem oda, hanem a Vatikáni Rádióhoz vezette. A magyar műsor szerkesztőjeként negyedévszázadon keresztül, 1967. január 1-jétől 1992. augusztus 20-ig szolgálta Szent VI. Pál és Szent II. János Pál pápát. Közben tanulmányokat és könyveket írt, fordított és szerkesztett. Utolsó ünnepélyes fogadalmát is Rómában tette le 1971. augusztus 15-én.

1992. augusztus 30-án tért vissza Magyarországra és a *Távlatok* főszerkesztője lett. 1993 és 1994 között a Magyar Rádió Felügyelőbizottságának, 1994-től a Magyar Püspöki Kar médiabizottságának tagja. 2000-tól 2005-ig a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen és az Apur Vilmos Főiskola kommunikáció szakán óraadóként oktatta a *Kereszténység és kultúra* tárgyat.

Rendkívül termékeny író, a ’70-es évektől alig volt olyan esztendő, amikor ne jelent volna meg könyve vagy verseskötete. Verseket már 1950-től írt és Tüz Tamás papköltőtől kapott is bátorító kritikákat, ám a jezsuita rendben előljáró tanácsára abbahagyta a költészetet. Első verseskötetét 1982-ben adta ki Rómában. Nevéhez számtalan filozófiai, teológiai, irodalomkritikai tanulmány, műfordítás fűződik, köztük a *Krisztus és Egyháza Pázmány Péter életművében; A Vatikán keleti politikája közéről – Az Ostpolitik színe és visszája* című munkák. *Prohászka Ottokár élete és műve (1858–1927)* című monográfiája angol fordításban, az *Üldözött jezsuiták vallomásai* könyve franciául is megjelent. Henri de Lubac SJ életművét is feldolgozta.

Hetvenedik születésnapja (2001) alkalmából II. János Pál pápa táviratban köszöntötte. Számos díj birtokosa; 2016-ban a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjéért és 2019-ben a Hit Pajzsa kitüntetés is átvette.

(folytatjuk)

MAGYAR SZENTMISÉK AZ EURÓPAI DIASZPÓRÁBAN

ANGLIA

London: Hungarian R.C. Chaplaincy / Szent István Ház, Ft. Csicsó János főlelkész; W5 4EA London, 62 Little Ealing Lane; Tel./Fax: +44-20/8566-0271; E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com; Web: www.szentistvanhaz.org és www.facebook.com/szentistvanhaz.london. Szentmise minden hónap 1. és 3. vasárnapján 11.30-kor. További misézőhelyek: Bristol, Cambridge, Luton, Manchester, South Croydon.

AUSZTRIA

Bécs: Wiener Ungarische Katholische Gemeinde / Bécsi Magyar Katolikus Egyházközség, Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész; A-1070 Wien, Döblergasse 2/30b; Tel.: +43-1/526-4972; E-mail: bmke@katolikus.at; Web: www.katolikus.at és www.facebook.com/KMEMWien. Szentmise vasárnapként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. További misézőhelyek: Baden, Leedorfer Hauptstr. 74., minden hónap második vasárnapján 16.30-kor és Bécsújváry, Szent Katalin-kápolna, Domplatz 1., minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor.

Collegium Pázmáneum: Ft. Varga János rektor; A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14; Tel.: +43-1/319-1403; E-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com; Web: www.pazmaneum.katolikus.hu. Előesti szentmise szombatnapként 17.00-kor.

Burgenland, Kismarton: Vikariat für ungarische Belange, Ft. Pál László, Diözese Eisenstadt; A-7000 Eisenstadt, St. Rochus-Strabe 21; Tel.: +40/676-880-708-346; +40/2682-777-346; E-mail: laszlo.pal@martinus.at; Web: www.martinus.at. Szentmise hónap 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, A-7000 Eisenstadt Josef Haydnngasse 31.

Burgenland, Alsóór: Katholische Pfarramt, Ft. Gáspár Adalbert; A-7501 Unterwart 226; Tel.: +43-33/523-4108; vasárnaponként 9.45-kor.

Burgenland, Felsőór: Ft. Gáspár Adalbert; A-7400 Oberwart, Stenamangerstraße 13; vasárnaponként 8.30-kor.

Burgenland, Felsőpulya: Ft. Lehner Hannes; A-7350 Oberpullendorf, Hauptstr. 66; hónap 1. vasárnapján 8.45-kor.

Burgenland, Középpulya: Ft. Ghinari Johann; A-7350 Mittelpullendorf, Ungargasse 62; hónap 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Graz: Msgr. Molnár Ottó; Tel.: +43-316/6821-242; E-mail: otto.molnar@laposte.net. Ft. Holló István; Tel.: +43-676/8742-6711; E-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at. Szentmise minden vasárnap 17.00-kor, Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Magyar Ház, A-6020 Innsbruck, Richard Wagner Str. 3. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján. Érdeklődni: Hanák Beatrix, +43/650-794-9595.

Linz/Wels: Ungarnseelsorgezentrum der Diözese Linz, Ft. Szabó Ernő; A-4600 Wels, Herrenstr. 2.; Tel.: +43-732/341-175; E-mail: ernest.szabo@dioezese-linz.at. Miséhelysznék: Linz, Guter Hirte (Jó Pásztor-) templom, Am Steinbühl 31, A-4030 Linz, minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján és Wels, St. Stephan/Lichtenegg (Szent István-) templom, Königsederstr. 20, A-4600 Wels, minden hónap 2. és 4. vasárnapján.

Klagenfurt: Kapuzinai Kirche; A-9020 Klagenfurt, Waagasse 15., szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az orsolyita templomban, A-5061 Salzburg, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/8172-1232.

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, P. Havas István Sch.P.; 1050 Bruxelles, rue de l'Arbre Bénit 123; Tel.: +32-2/64-96-188, mobil: +32-487/614-063; E-mail: havas.istvan@parista.hu; aumonerie-desetrangers@skynet.be; Web: www.bmkk.be. Szentmise minden vasárnap 10.30-kor és 18.00-kor, 123 rue de l'Arbre Bénit, 1050 Ixelles és Église Sainte-Famille, Place de la Sainte-Famille, 1200 Woluw-Saint-Lambert. További misézőhelyek: Leuven; Liège, Abbaye Paix Notre-Dame des Soeurs Bénédictines, 54 boulevard d'Avroy, 4000 Liège, havonta egy alkalommal (szombat, 15 órakor) a Bénécs Nővérek templomában.

CSEHORSZÁG

Prága: Prágai Magyar Katolikus Plébánia, Ft. Balga Zoltán; Telefon: +420-734-688-656; E-mail: info@katolikus.cz; Web: www.katolikus.cz és www.facebook.com/Prágai-Magyar-Katolikus-Plébánia-1769510549979963/. Miséhelyszn: Belvárosi Szent Henrik Templom, 110 00 Prága 1., Jindřiska 30.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise / Párizsi Magyar Katolikus Misszió; F-75010 Paris, 42, rue Albert Thomas; Tel.: +33-1/42-086-170, E-mail: missioncatholique@orange.fr; Web: www.magyarmisszio.info és www.facebook.com/ParizsiMagyarKatolikusMisszio.

HOLLANDIA

Hollandiai Magyar Római Katolikus Egyházközségi Tanács; E-mail: hagai.magyar.katolikusok@gmail.com; Web: http://fritsvangaans.wix.com/ekt-den-haag és www.facebook.com/EKT-hollandiai-magyar-katolikusok-119459806451156.

Amszterdam: Obrechtkerk, Obrechtstraat 30. NL-1071 KM Amszterdam.

Eindhoven: Sint Joriskerk, Sint Jorislaan 51, NL-5614 AA Eindhoven.

Hága: Hágai Magyar Katolikusok, Onbelekt Hart van Maria Kerk (Marlotkerk); NL-2594 CK Den Haag, Bloklandenplein 15. Facebook: www.facebook.com/HagaiMagyarKatolikusok.

Helmond: Pauluskerk, Paulus Potterstraat 2., NL-5702 CW Helmond.

Vianen: Vianeni Magyar Otthon, Panoven 17A, NL-4133 NG Langeweg, 145. sz. házzal szemben van a bejárata.

Wassenaar: Sint Jozefkerk, Van Cranenburchlaan 31. NL-2241 PJ Wassenaar (Parklaan 28 (kerk) / van Cranenburchlaan 31 (Pastorie); Tel.: 070-511-4262; E-mail: secretariaat@sintjosefwassenaar.nl.

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

LUXEMBURG

Ft. Lukács József és Havas István Sch.P., 8032 Strassen, 2 place des Martyrs. Havonta egy alkalommal.

MÁLTA

Naxxar, Santwarju Gesu Hniena Divina-templom. Évente háromszor van magyar szentmise (vasárnap 17.30-kor).

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Ungarische Katholische Mission / Augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió, Ft. Csibi Sándor; D-86152 Augsburg, Henisiusstr. 1.; Tel.: +49-821/3166-8960 vagy +49-821/3166-8961; E-mail: iroda@augmis.de; Web: www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de, https://augsburgi-katolikusok.de/. Misézőhelyek: Augsburg, St. MAX-templom, Franziskanergasse. 4.; Kempten, St. Mang, Mariá

Himmelfahrt-templom, Friedrich-Ebertstr. 1., Neuburg an der Donau.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc isisbégi plébános és Dankó István atya (Amberg). Szentmisék: Caritas Seniorenheim St. Josef-kápolnája, Giesbertstr. 65., Nürnberg, kéthetente. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, tel.: +49-1/763-803-3699.

Freiburgi érsekség: Ft. Lovász Reinholdt plankstadi kooperator; D-68723 Plankstadt, Schwetzing Str. 32. Havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye: Ungarische Katholische Mission, Ft. Rasztovác Pál; D-20535 Hamburg, Bürgerweide 35; Tel.: +49-40/250-7783. Misézőhelyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen.

Kölni Főegyházmegye, Esseni és Aacheni egyházmegye: Katholische Ungarische Gemeinde im Erzbistum Köln / A Kölni Érsekség Római Katolikus Magyar Lelkészsége, Ft. Lukács József; D-50676 Köln, Am Rinkenpfuhl 10; Tel.: +49-221/3377-8517; E-mail: ungarzentrum@netcologne.de; Web: www.ungarzentrum.de és www.facebook.com/Ungarische.Gemeinde. További misézőhelyek: Bergisch-Gladbach, Bonn, Duisburg, Düsseldorf, Essen, Herzogenrath, Köln, Köln, Wuppertal.

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye: Katholische Ungarische Gemeinde / Szent Erzsébet Magyar Katolikus Egyházközség Frankfurt; Dr. Johannes zu Eltz, Stadtdékan plébániai ügyvezető; D-60487 Frankfurt am Main, Ludwig-Landmann-Str. 365; Új postacím: D-61440 Oberursel, Altenhöfer Weg 61; Telefon: +49/1515-871-9831. Lelkipásztori munkatárs: Bodrogi Szilvia, s.bodrogi@erzsebet-frankfurt.de; Egyházközségi titkárnő: Barsay Andrea, pfarrbuero@erzsebet-frankfurt.de. Web: www.magyar-katolikusok-frankfurt.de és www.facebook.com/MagyarKatolikusEgyhazkozseg. Szentmise minden hónap 2. és 4. vasárnapján 15.30-kor, Frankfurt am Main, Herz-Marien-Kirche, Auf dem Mühlberg 14. További misézőhelyek: Griesheim (Darmstadt), Gießen, Mainz, Wiesbaden-Delkenheim.

München-Freisingi Főegyházmegye: Ungarische Katholische Gemeinde / Magyar Katolikus Egyházközség, Ft. Merka János; D-81925 München, Oberföhringer Str. 40.; Tel.: +49-89/2137-4230 (Titkárság: Varga Katalin titkárnő) és +49-89-2137-4233 (Lukács Tibor lelkipásztori munkatárs); Fax: +49-89/2137-4234; E-mail: info@ungarische-mission.de, Ungarische-Gemeinde.muenchen@eomuc.de; Web: www.ungarische-mission.de. Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános. Misézőhelyek: München, Rosenheim, Erding, Landshut, Bad Tölz, Waldkraiburg.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye: Münster Magyar Katolikus Misszió / Münsteri, Osnabrücki és Paderborni Egyházmegyek magyar közösségei, Ft. Simon Péter; D-48157 Münster, Middeldef 24; Tel.: +49-251/932-57-288; E-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de; Web: https://sites.google.com/view/ungarisch/ és www.facebook.com/ungmis. Misézőhelyek: Bielefeld, Bocholt, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück.

Passauai Egyházmegye: Ungarische Mission Passau / Passauai Magyar Misszió, Ft. Kovács János; D-84375 Kirchdorf am Inn; D-94036 Passau, Breslauer Str. 2.; Tel.: +49-85/712-332; E-mail: info@magyar-missio-passau.de. Web: https://sites.google.com/site/magyarmissio-passau/ és www.facebook.com/magyarmissio.passau.

Rottentart-Stuttgarteri Egyházmegye: Ungarische Katholische Gemeinde / Szent Gellért Magyar Katolikus Egyházközség, Ft. Merlás Tibor; D-70186 Stuttgart, Albert-Schäffle Str. 30.; Tel.: +49-711/236-9190, fax: +49-711/ 236-7393; E-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de, mtibor1960@gmail.com; Web: www.stuttgarti-katolikusok.de és www.facebook.com/stuttgarti.katolikusok; D-89073 Ulm, Walfischgasse 17.; Tel.: +49-731/3996-6306, mobil: +49-1575-370-1412. Misézőhelyek: Balingen-Frommern, Biberach an der Riss, Böblingen, Eisingen, Friedrichshafen-Berg, Heidenheim an der Brenz, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg-Hoheneck, Munderkingen, Reutlingen-Orschel-Hagen, Schwäbisch-Gmünd, Stuttgart, Ulm, Tuttlingen, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye: Ft. Dr. Koncsik Endre; D-97070 Würzburg, Domerschulstr. 2.; Tel.: +49-931/3866-2530, fax: +49-931/3866-2599.

NORVÉGIÁ

www.nufo.no/makao. Húsvétkor, augusztus 20-án és karácsonykor ünnepelnek magyar nyelven szentmisét, más-más, az alkalomra odautazó lelkipásztorok szolgálata által.

OLASZORSZÁG

Az olaszországi magyar pásztorációban bekövetkezett változások után az adatok pontosítása folyamatban van.

Róma: Szentmisék: Santa Maria dell'Orazione e della Buona Morte, Via Giulia 262, I-00186 Roma (RM), minden hónap utolsó vasárnapján 10.30-kor (kivéve július, augusztus); Szent István Ház, kápolna, Via del Casaleto 481 és Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyá-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. További misézőhelyek: Bologna, Catania, Firenze, Loreto, Milánó, Padova, Palermo, Parma, Torino.

SVÁJC

Bázel: Róm. Kath. Ungarmission / Bázei Magyar Katolikus Misszió, Ft. Pál István; CH-4123 Allschwil, Bininger Str. 45.; Tel.: +41-76/518-5440; Web: www.ungarmission.ch. Miséhelyszn: Sacré Couer-templom, Feierabendstr. 68., CH-4051 Basel, minden vasárnap 8.50-kor.

Bern: Róm. Kath. Ungarmission, Ft. Pál István; CH-3073 Gümliigen, Pf. 102.; Web: www.ungarmission.ch. Miséhelyszn: Viktoriaheim-kápolna, havonta kétszer 11.45-kor.

Genf: Genfi Magyar Katolikus Misszió, CH-1216 Cointin GE, Chemin du Ruisseau 36.; Tel.: +41-22/791-0458; Web: https://katolikus.ch/. Miséhelyszn: Cointin-kápolna, minden hónap első és harmadik vasárnapján 10.30-kor.

Lausanne: Tel.: +41-76/483-7394. Miséhelyszn: Servan-kápolna (Chapelle de Servan), Chemin Eugène-Grasset 12, CH-1006 Lausanne, a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombatkoron 18.00-kor.

Tägerwilen: Bruder Klaus-templom, Ernst-Kreidolstrasse, CH-8274 Tägerwilen, minden hónap első vasárnapján 17.00-kor.

Zürich: Szent István Magyar Katolikus Misszió Zürich, Ft. Varga Péter; CH-8057 Zürich, Winterthurerstr. 135.; Tel.: +41-44/362-3303; E-mail: peter.varga@mail.ch iroda@magyar-misszio.ch; Web: http://magyar-misszio.ch. Szentmise minden vasárnap 12.00-kor és minden első pénteken este 17.30-kor, Bruder Klaus-templom, Milchbuckstrasse 73, CH-8057 Zürich. További misézőhelyek: Frauenfeld, Schaffhausen, Uster, Winterthur.

Ennél részletesebb adatbázisunkat megtalálja honlapunkon: www.eletunk.net/miserend

WALDKRAIBURG – MAGYAR EMLÉKEK

Ebben az évben a Münchener Magyar Katolikus Egyházközség új fiáival gazdagodik. Ez a kis város, amely Münchentől hetven kilométernyire keletre fekszik a 94-es autópálya közelében, 1950. április 1-jén vált ipari településsé. Környéke gazdag magyar történelmi emlékekben.

Mühdorfer Hart egy 1100 hektár nagyságú erdő, ahol a második világháborúban betonbunkereket építettek a német repülőgépgyártás megsegítéséhez. Az első tervek szerint hat helyen szerettek volna félig földbe sülyesztett, egyenként 600 000-800 000 négyzetméter nagyságú bunkereket építeni. Később a terveket módosították és már csak 60 000 négyzetméterről volt szó. Kétszáz saját és 800-1000 kényszermunkással hat hónap alatt szerették vol-

kastélyt 22 szobával a lelki erősödés érdekében kibérelte. A lakoszoba mellett egy kápolna, mellékhelyiségek és személyzeti lakások álltak a Misszió rendelkezésére. 1948. január 15-től a Menekültügyi Tanács rendelkezése szerint a második emeletről le kellett mondani, így az első emeletet teljesen átbutorták. Öt darab 2-4 ágyas és egy 14 ágyas szobát rendeztek be. 1948. május 1-jén lezárt a bérleti szerződés és el kellett hagyni a helyiségeket.

A lelki gyakorlatos házban 1946. június 1-jétől december 31-ig 17 lelki gyakorlatot tartottak 472 személy részvételével. 1947-ben 53 csoport fordult meg 1285 résztvevővel, 1948-ban pedig június 1-jéig 326 résztvevő időzött ott. A ház vezetője Koráni Elemér vatikáni kamarás (Szilberek, 1888. március 13. – Innsbruck, 1957. jú-

lius 25.) és Fabianek József voltak. 1947. augusztus 19-én, egy nappal az augusztus 20-i altörténi zárandoklat előestéjén az 1939-es magyar nemzetgyűlés alsó- és felsőházi tagjai országgyűlést hívtak össze – az egyetlen, amit a Kárpát-medencén kívül tartottak. Mai tudásunk szerint ez a gyűlés alkotmányjogilag megkérdőjelezhető, de akkor a résztvevő tagoknak az volt a lényeges, hogy a „szabad” földön lévő elemekült magyaroknak legyen politikai képviselőjük. Legfontosabb döntésük volt a Szent Korona jogfolytonossága. A kastély magántulajdon, így nem látogatható. Sajnos 1950-től 1999-ig csak romlott az állapota. Semmi sem emlékeztet benne a magyar vonatkozásokra.

Mind a két helyet érdemes felkeresni és emlékezni a hozzájuk kötődő magyar emberekre.

Funka Attila, München

Kövessen minket a világhálón is: www.eletunk.net

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Apróhirdetés:
Keret, fénykép nélkül: 30 HUF vagy 0,10 EUR/betű
Keret: 3000 HUF vagy 10 EUR
Fénykép: 6000 HUF vagy 20 EUR
Többesziros hirdetés esetén kedvezmény.

Nagyhirdetés és PR-cikk:
Teljes oldal: 300 e HUF vagy 1000 EUR
Féloldal: 200 e HUF vagy 650 EUR
Negyedoldal: 100 e HUF vagy 300 EUR
Többesziros hirdetés esetén kedvezmény.

Kiemelt partnerünk:
Magyarság Háza, Budapest

a kultúra színe-java

Lapunk megjelenése megvalósult a Magyar Kormány támogatásával. A Bethlen Gábor Alap hozzájárult a kiadónk működésével és ezzel a lapunk fenntartásával kapcsolatos költségekhez.

ÉLETÜNK
Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MISSZIÓ MÉDIA LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ KFT.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064
E-mail: eletunkujzag@gmail.com
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujzag

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella
Felelős szerkesztő:
Vencser László
Szakmai tanácsadó:
Sajgó Szabolcs SJ, Szőcs Csaba,
Varga János, Vértessaljai László SJ

Munkatársak:
Dobos Marianne, Hiba György SJ, Horváth Enikő,
Kovács Péter, Puss Sándor SJ, Schenk Angyalka,
Sebestyén Péter, Szabó Ferenc SJ, Vincze András

ELŐFIZETÉS:
a helyi magyar lelkesítésekben keresztül,
vagy egyénileg

1 példány ára: 2 EUR / 600 HUF
Előfizetés egy naptári évre: 20 EUR / 6000 HUF
Tengerentúlról: USS 60/év

ÚJ bankszámlaszámunk:
MISSZIÓ MÉDIA KFT.
Magyarországról:
OTP BANK
11716008-22527699

Külföldről:
OTP Bank
IBAN: HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomtatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokajai út 5.

A CSÍKSOMLYÓI SZŰZANYA GAZDAGRÉTEN IS ÜZEN

A Szent Angyalok-templomban megáldották a kegyszobor mását

Budapesten a Gazdagréti Szent Angyalok-templomban a Nemzeti Összetartozás Évében, Nagyboldogasszony napján, 2020. augusztus 15-én Cserháti Ferenc püspök ünnepi szentmise keretében megáldotta a Csíksomlyói Szűzanya kegyszobrának mását és a Trianoni Keresztet. Mindez „*azt üzeni, hogy tárjuk ki szívünket az Úr előtt, fogadjuk szívünkbe az Úr Szent Lelkét, tartsuk meg az Ő parancsait, és akkor megtapasztaljuk, hogy közöttünk is nagy dolgokat, sőt csodákat művel a Hatalmas, az Úr: nagyszerű dolgokat tesz karja ereje és szent az Ő Neve*” – fogalmazott homíliájában a szentmise főcelebránsa.

Nagyboldogasszony ünnepén az ég felé irányítjuk tekintetünket: a megdicsőült Szent Szűzre, a mi Nagyasszonyunkra, akinek egykor Szent István királyunk oltalmába ajánlotta országát és egész magyar népünket. A Boldogságos Szűz Mária azóta „*a magyar nép hivatásának őrangyala*” (Prohászka Ottokár), aki gyászos történelmünk során ismételtlen megmutatta hathatós, égi pártfogását azok iránt, akik istenanyai segítségét kérték. Így volt ez Buda felszabadításánál 1686-ban és így volt 1567 pünkösdi szombatján Csíksomlyón is. A Nyugatra menekült magyarok a második világháború után ugyancsak a Szűzanya palástja alatt kerestek oltalmat: Máriazellbe, Altöttingbe, Lourdes-ba és Fatimába zárandokoltak. Az USA-ban, Youngstown-ban felépítették a Csíksomlyói Szűzanya szentélyt; Ausztráliában a Penrose Parkban kis emlékhelyet építettek Jézus Anyjának, a mi Nagyasszonyunknak, hogy legyen hová zárandokolniuk a messze idegenben – hallhattuk Cserháti Ferenc püspök bevezetőszavaiban, amelyeket így folytatott: „*Ma Budapestre, a Gazdagréti Szent Angyalok-templomba hoztuk el a csíksomlyói kegyszobor másolatát, hogy a nemzeti összetartozás jeleként, itt, a budai hegvidéken is emlékeztessen minket arra, hogy a kegyetlenül szétszakító Trianon ellenére is egy*

nép vagyunk, bárhol is élünk e világon. A gazdagréti dombon ma felállítjuk a Trianoni Keresztet és megáldjuk a Csíksomlyói Szűzanya szobrát, hogy Szent István király örökségét hirdesse, az égiekre irányítsa tekintetünket, Nagyasszonyunk pártfogását kérjük és így Nála mindig oltalmat találjunk. Legyen ez a szentély valóban az a hely, ahol minden vándor magyar hazatalál és istenanyai oltalmat nyer. Nagyboldogasszony ünnepén, első szent királyunk példáját követve, ma újra Nagyasszonyunk oltalmába ajánlom közösségünk minden tagját és mindazokat, akik mai online közvetítésünk által, bárhol a világon bekapcsolódnak szentmisénkbe, a Csíksomlyói Szűzanya-szobor és szent jelvényeink ünnepélyes felavatásába hazánk fővárosában.”

Szentbeszédében a főpásztor kifejtette: nagy az Isten hatalma, Nála irgalmat és üdvösséget találunk mindazok, akik félik Őt. Karja erejével nagyszerű dolgokat művel. A Csíksomlyói Szűzanya-szobor is azt hirdeti, hogy Isten meghallgatja a benne hívők, a csendes imádkozók kéréseit, és elhalmozza minden jóval azokat, akik ezt Tőle várják. Napjainkban különösen

szükségünk van ilyen hívő és imádkozó emberekre, akik Istentől várják az üdvösséget, itthon és külföldön egyaránt. „*Legyünk most az imádság nemzete. Ha újból megtanulunk imádkozni, lesz*

honnét erőt és bizalmat meríteni” – emlékeztetett a szónok Mindszenty József bíboros buzdítására, amely 1945. októ-

ber 7-én, a miénkhez hasonló válságos időkben, esztergomi székfoglaló beszédében hangzott el. Mint Cserháti püspök mondta, XII. Piusz pápa szózata is többször beigazolódott már: „*Nagy a hatalma annak a hadseregnek, amelyik a kard helyett a rózsafüzért tartja kezében.*” Még legodaadóbb erőfeszítéseink, látványos sikereink is csak akkor lesznek gyümölcsözőek, ha szívünkbe fogadjuk a Szentlélek megtermékenyítő erejét, az Isten Igéjét, mint ahogyan ezt a Boldogságos Szűz Mária is tette és a Magnificatban szépen megénekelte. „*Időt kell szakítanunk az elmélkedő imára, a hit elmélyítésére, mert az áldás mindig felülről, Istentől jön: Ő teszi termékenyvé, gyümölcsözővé minden igyekezetünket és munkánkat; Ő adja az áldást és teszi sikeressé verejtékes munkánkat; Istennel épül a város és az ország. Legyen minden tettünk, mozgalmunk, intézményünk, szervezetünk istenes bensőnk tükröképe és vetülete, mert csak ezután remélhetjük, hogy általunk és közöttünk is nagy dolgokat művel a Szent és a Hatalmas*” – zárta szavait a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök.

Az Apostol TV által élőben közvetített szentmisén Szederkényi Károly Miklós plébános elmondta, hogy templomuk építőanyaga a nemzet ereje, amit az anyaországi kő, a felvidéki tetőszerkezeti anyag, az Erdélyből hozott fa és abból a sepsiszentgyörgyi mester által kivitelezett padosorok testesítenek meg. Ebben a környezetben mostantól a Csíksomlyói Szűzanya is várja, hogy bizalmunkkal feléje forduljunk. A kegyszobormásolat-alkotást a marosszentannai Demeter József készítette, Burján Árpád és hitvese, Judit adományából. A gazdagréti hívek nagy szeretettel és hálával fogadták.

Varga Gabriella
Fotó: Gulyás László

SZÉKELY JÁNOS PÜSPÖK ÜNNEPI SZAVAI BÉCSBEN

Szeptember 4-én a Havas Boldogasszonyról nevezett bécsi minoritatemplomban idén is megünnepelték a Szent István király régi rítusú naptár szerinti, az országhatárokon kívüli emléknaphoz kapcsolódó hagyományos szentmisét több szervezet és testület együttműködésében. A szentmisét latin nyelven mutatta be a Türkheimből érkező P. Franz Karl Banauch. A szentbeszédet Székely János szombathelyi megyéspüspök tartotta német nyelven. Kiemelte: Szent István népe jövőjét a hit szikla alapjára építette. Személye ma, amikor sokan úgy gondolják, nincs szükség vallásra, aktuálisabb, mint valaha. Püspök atya felidézte egy vándor történetét, aki egy köfjűt mellett haladt el. Megkérdezte az ott dolgozókat, egyiket a másik után: *Mit csinálsz? Az első azt válaszolta: Nem látod? Követ török!* A második: *Pénzt keresek, hogy eltartsam a családom.* A harmadik pedig, aki ragyogó arccal, lelkesen dolgozott, így felelt: *Katedrális építék!* Kultúránkat ilyen emberek alapozták meg, akiknek ragyogott a szemük és lángolt a szívük, mint Szent Bonifác, Szent Ferenc, Szent Erzsébet, Szent István vagy Michelangelo és Mozart.

Püspök atya XVI. Benedek pápa gondolatára hivatkozott, miszerint „*a világ egyes részei akkor fogják megtalálni a helyüket, ha az emberiség az egészre tekint, ha az emberi lét értelmét és célját megérti.*” Hangsúlyozta: kultúránk olyan emberek által épült fel, akiknek volt egy álruk az egységes létezésről, akiknek ragyogott a szemük és akik katedrális építettek, mint Szent István. Idézte Martin Bubert: „*Egy kultúra addig létezik, ameddig az őt életető forráshoz kapcsolódik*” és Izajás

prófétát: „*Ha nem hisztek, nem maradtok meg!*” (Iz 7,9). Ez a mondat nagyon időszerű ma Európában, családjainknak szükségük van erre az élő forrásra. Ha kultúránk nem tudja ezt a forrást megtalálni, akkor elvész, ki fog halni. Fogadjuk élő hittel Isten adományait, amint Szent István tette, hogy Isten betöltse szívünket és az Általa megáldott katedrális építéssük – hangzott a beszédben.

A program az *O gloriosa* felcsendülése után kenyérszenteléssel folytatódott. A Magyar Agrárkamara és a Magyar Pékszövetség nagylelkű felajánlásából a *Magyarok Kenyere* kezdeményezés keretében minden jelenlévő megszentelt cipót kapott ajándékba. Ezt követően felhangzott a Magyar Himnusz és a *Großer Gott wir loben dich* kezdetű hálaadó ének három nyelven. Bóta Zsolt bécsi magyar követ virágot helyezett el a Szent István király-szobornál, majd köszönetet mondott a résztvevőknek és a szervezőknek. A szentmisét követő szokásos agapé a járványügyi helyzet miatt elmaradt, de a hívek még jó ideig együtt maradtak, beszélgettek.

Varga János, Bécs
Kép: Filep István

SVENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPE LONDONBAN

Mint minden évben, rendhagyó módon, szeptember első vasárnapján Angliában és legfőképp Londonban élő magyarok összegyűltek megünnepelni Szent István király ünnepét. Betartva a járványhelyzetben előírt szabályokat és az angol katolikus Egyház rendeletei alapján a szentmisére kötelező volt a regisztráció. Összegyűltünk a London-Brentford-i Szent János apostolról elnevezett plébániatemplomban ünnepelni Szent István királyunkat.

A szentmisén jelen volt Kumin Ferenc, az új londoni nagykövet és családja, Gyombolai Zsófia magyar diaszpórapcsolatokért felelős diplomata, gróf Hadik András és Salánki István református lelkész. Bárá Gelsey Vilmos, aki a londoni magyar közösség nagy barátja és támogatója, egészségi állapota miatt sajnos nem tudott jelen lenni, viszont lélekben velünk ünnepelt.

Bátorításképpen a szentmise elején segítségül hívtuk tiszteletreméltó Mindszenty József bíboros gondolatait, amelyek 1974. augusztus 20-án Bécsben a Pázmáneumban hangzottak el, a Szent István király-ünnep alkalmából: „*Kedves Magyarjaim, ünnepeljük Szent István királyunkat, az ezeréves történelemnek legnagyobb magyarját és a mi szent hitünk térítő apostolát.*”

A jelenlegi járványos helyzetet szem előtt tartva, akár azt is érezhetjük, hogy el vagyunk szakítva az anyaországtól. Szent István királyunk példája és öröksége, bárhol is élünk és bármilyen nehéz is az élet, mindig a sziklára épített krisztusi hitről tesz ma is tanúságot. Csak akkor vagyunk képesek megőrizni a katolikus

kereszténységünket és a magyar identitásunkat, hogyha mindig követjük Jézus Krisztus tanítását és nem felejtsük el Szent István király szilárd hitét.

Tiszteletreméltó Mindszenty József bíboros szavai ma is érvényesek: „*A történelem az élet mestere. Akik a történelmi igazságot nézik, azok nem tévednek, de akik elhanyagolják, azok a tévedésnek az áldozatai.*”

A szentmise befejező áldása előtt megáldottuk az új kenyeret és az Egyesület és a Főlelkészség nevében átadtuk az idej Szent István-díjakat. Az idej kitüntetett Hastings Mária és Kovács Jácint, akik hosszú éveken keresztül önzetlenül szolgálták a londoni magyar közösséget. A szentmisét nemzeti imánkkal, a Magyar Himnusszal zártuk. A közös ünnepelés a közeli parkban folytatódott piknikes formájában.

Csicsó János főlelkész, London

Lapunk megjelenése:

